

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónap ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyúttár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ
 STAUBER JÓZSEF

Kedd, szeptember 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- Kossuth Ferenc Budapesten.
- Az orvoskongresszus bírálata.
- Andrássy Gyula gróf az apjáról.
- Cook dr. ünneplése.
- Véres kardafférek a kávéházban.
- A Nemzeti Szálló titokzatos asszonya.
- A pécskai piébános ügyel.
- Pénzeső Budapesten.
- Dal az elszórt északi sarkról.
- A hidrobantás halottal.
- Makói tragédiák.
- Tarkaságok.

Szoborleleplezés — politika nélkül.

Arad, szeptember 6.

Kossuth Ferenc az aradi Kossuth-szobor leleplezésének ünnepén nem fog politikai nyilatkozatokat tenni. Azt akarja: legyen az az ünnep egészen Kossuth Lajos dicsősége; ne vegyen el annak ragyogásából semmit a párt-viszályoknak, kínos válságoknak és a megoldásban erőlködő kísérleteknek előre vetett árnya.

Mi, akikhez az ünnep legközelebb áll, akiknek szíve az első szikrákat adja az ünnepet elborító tüzes lelkesedéshez, — mi, az aradiak siessünk elsőül helyeselni Kossuth Ferencnek ezt az elhatározását. Hiszen természetes, önként fakadó az igazsága s mégis annyit vétettek ellene, hogy Kossuth Ferencnek előre kell figyelmeztetnie a közvéleményt: ne várják, hogy ő is ennek a hibának a sodrába esik,

különösen, amikor Kossuth Lajosnak egyik legnevezetesebb ércmémét avatják a késői évszázadok számára.

A politikai köröket az alkalom, a körülmények szemlélése vitte a kombinációra, hogy Kossuth Ferenc a politikai helyzetről fog beszélni. Való, hogy feszültebb, kritikusabb ideje rég volt a politikának. A szobor-leleplezés egész a közelébe esik a parlament új munkálkodásának, annak az időpontnak, a mikor körülbelül el kell dölnie: milyen pártalakulások vagy pártszövetkezések lépnek a maiak helyébe, s annak is, hogy a jelenlegi kormányt milyen újabb kabinet fogja föl váltani, vagy hogy miben fog az változni. A jövőnek kifejezése sokban függ Kossuth Ferencről, a függetlenségi párt vezérével, akinek nyilatkozata, különösen amaz időben, a politikának minden felül emelkedő eseménye volna. Es Kossuth Ferenc ezeket a várakozásokat nem elégíti ki. Nem, mintha a mondanivalóit sajnálná az érdeklődőktől, hiszen a politikusoknak bizonyos időkben a parlamenten kívül is meg van az a kötelességük, hogy a közvéleményt szándékaik felől, az előlük torlódó körülményekről tájékoztassák. Hanem mert azon a napon egyedül Kossuth Lajos emlékének akar áldozni, s ezt el akarja szigetelni mindentől, ami profán.

Vitkozni lehet annak a szokásnak helyes, vagy helytelen volta fe-

lől, a mely újabban divatozik: hogy minden ünnepet és minden sokadalmat a napi politikát érintő nyilatkozatokkal bokrétazzanak. Névnapon, kultúrünnepeken, jubileumokon és évfordulókon politikai nyilatkozatokat tesznek kisebb és nagyobb súlyú politikusok. Lehet, hogy ez jól van így, s a kik védik ezt a szokást, bizonyosan kéznél tartják az angol példát, a kiknél az államférfiak legfontosabb kijelentései többnyire az ilyen alkalmaknál hangzanak el. De egyéb ünnepek kereteibe be is illeszthetik a politikát: az olyan jelentős, igazi áhitatot és teljes érzést követelő ünnepeken, mint a minőre Arad készül, nincs helye annak. Ez a város aznap templom lesz, a melynek hangulatát mélyebbé teszi az, hogy a tőzsomszédságában van a temetőnek: a szabadság temetőjének, a mely a vértanúkkal együtt esett a sirba. Itt igazán nem szabad magunkkal, a magunknak jelen való bajaival foglalkozni, annak bizonytalanságán tépelődni.

Hiszen beszél a politikáról a maga fenséges némaságában ez a szobor. Beszél a multnak vérrel és ezerek életével csinált politikájáról, a független gondolatot ébresztő, jobbagyokat szabadító, nemzetet teremtő politikáról. Beszél az a jelennek, szól az a jövőhöz. De amikor ennek a szobornak friss ragyogású ércét először simogatja meg a puha őszi nap: ottan jobb, ha nem szól a politikáról senki,

Fridrikszháfeni képek.*

Fridrikszháfen, augusztus 31

Nagy volt itt maig a szomorúság. A Z. III. léghajó, vagy a mint itt röviden mondják, Németország büszkesége nem érkezett meg idejére. Miután elvánszorgott Berlinig, hol hét, hol öt, hol három méter sebességgel, nem maradt a birodalom fővárosában, ahol nagyon is kellemetlenné lehetett volna rá a széleskörű nyilvánosság, hanem visszafordult és másfél méterre redukálódott sebességgel vonszolta ormóttan testét Wittembergig.

Onnan aztán nem tudott szegény többé megmozdulni.

Míg a kétségbeeső cammogás véget nem ért, a németek lelkesedését semmi sem zavarta. A különvonatok ezerszámra ontották az idegeneket, a kik a közbejött vasárnap miatt semmi biztos értesülést nem szerezhettek, de az itteni kedvből ítélve, abban a reménységben ringatták magukat, hogy a ballon visszaérkezése küszöbön áll. Megerősítették őket e hitükben Dürr mérnök táviratai, melyek óránként érkeztek és függesztettek ki s amelyek e stereotip szavakból állottak: „Teljes erővel haladunk előre; a fedélzeten minden rendben...”

Térképét elvenni és az ott lemerített távolságokat az eltelt idővel egybevetni, senkinek sem jutott eszébe s így mindenki azt várta, hogy a

legrövidebb idő alatt itt lesz a ballon. Ha pedig valaki megkockáztatta azt a megjegyzést, hogy a ballon sebességét a talyigák átlagos sebessége is maga mögött hagyja, nagy önbizalommal és meggyőződéssel válaszolták: Nem kell félni a mi grófunkat, jól tudja az, hogy mit csinál!

Később, mikor már a józanabb hangok is utat találtak a közvéleményhez, az idereseglett nagy idegen tömeg egyszerre rájött, hogy ő valahogy be van csapva. Megtette ide a nagy utat, dulakodott szobáért a fogadóban, az ebédjéért a vendéglőkben, tiz vendéglőst megsértett, husz pincért, tetteleg inzultált s miután visszasértették és visszainzultálták, a ballont még sem láthatja. Azt gondoltam, hogy e konkluzió hatása alatt a türelmes és jó német bürgereknek valami olyasfélét kellett érezniük, mint az egyszeri parasztnak, a kivel a vásári komédiásbódé ajtaja előtt a kikiáltó elhitette, hogy a beléptidőért megláthatja odabenn „a világ legnagyobb ökrét”, de bizony odabenn a jó bácsi egy falat ökröt se láthatott, csak a saját savanyu ábrázatát, mely egy sereg tükörből ámult rá vissza.

Ez a városka is sokszor volt már efféle komédiásbódé, ahol a legnagyobb ökröt az idecsődített derék polgárok elé tartott tükörben mutogatják. De a ki rájön végre, hogy ő bizony be van csapva, mert rajta nyert a vasut, a gőzhajó, a posta, a képeslapárus, a hoteles, a vendéglős és egy egész sereg más ember, az azért jó képpel megy el innen és óvakodik el-

mesélni, hogy hogy néz ki az a legnagyobb ökör, akit itt mutogatnak... Így legalább megvan az az elégtétele, hogy mások is hasonlóképen járnak, mint ő.

A Fridrikszháfeni kitűnő vállalatnak a ballon tengelye és a jöhiszemű derék öreg ábrándozó Zeppelin az önkénytelen eszköze. Meg kell adni, hogy itt hálásak is iránta, mert hiszen az egész városka belőle él. Tiz év előtt még semmi sem volt ez a kis ófrancia jellegű, kopott város, mely Hamupipőke módjára szerénykedett többi fényes tóparti versenytársak közt. De tiz év óta, hogy itt van Zeppelin, épülni és csinosodni kezd. Most is egyszerre legalább negyven emeletes ház és fényes új hotel épül itt. Ebből restaurálták a csinos új városházát és ebből szállították le a közköltőt is. A Zeppelin kísérletei által előidézett rengeteg idegenforgalom eredménye, hogy Fridrikszháfen erős konkurenciát csinált a többi tóparti városnak.

Zeppelin gróf e városka szerencséje s érthető is, ha itt minden és mindenki róla beszél. A kirakatokban Zeppelin szivart, bajuszkötőt, hajnövesztőt, cipőfényesítőt, gyújtót, mellűt, képeslapot, fogeseppet, tyukszemirtőt, tortát és ki tudná felsorolni, hogy még mi minden róla elnevezett dolgot árulnak. Arképe ott van minden elképzelhető, sőt elképzelhetetlen helyen is...

Ez a Zeppelin-láz, mely a városkának aranyat terem, már-már erős konkurenciát csinál magának a koronás uralkodónak, az itt nyaraló

* A Budapesti Hírlapból.

csak ez a szobor. Akik körülötte állnak, akiknek szeméi elválhatatlanul tapadnak az ércalakra: értsék meg ezt a néma beszédet.

A várakozók csalódása mellé a magunk egyszerű dicséretét kötjük, a melyből a köszönet is megszólal. Ugy érezzük, hogy Kossuth Ferenc az aradi Kossuth-szobor leleplezésének hazafias jelentőségét becsülte meg és emelte magasra azzal, hogy előre elszigetelte attól a politikának minden-hová hömpölygő s néha nem a leg-tisztább áradatát.

Az orvoskongresszus bírálata

Reklamálják a királyt. — A mellőzött hőgyek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6

Véget ért a budapesti nemzetközi orvoskongresszus, amelynek pompás sikeréről örömmel beszélnek a magyar és a külföldi tudósok. A fényes ünnepek egyik része azonban nem folyt le minden disszonancia nélkül. A budai várban történt fogadtatásról van szó, amelynek kellemetlenül ható hibáiról itt számolnak be jelentéseinek:

Egy zavarólag ható incidenst — írja egyik budapesti hétfői lap — el kellett volna hártani azoknak, akik a József főherceg által adott lakomát előkészítették. Itt inkorrigábilis hibák estek, amelyekről nem irtak ugyan az ünnepi hangulatu tudósítások, de melyekről sokat beszélnek orvosi körökben. A kongresszust oly emberien nemes szavakkal megnyitó főherceg lakomájánál a rendezők reprimand rendeztek a bibliából: *Sokan voltak ott a hivatalosak, de kevesen a választottak.* A tudós nem primadonna ugyan, de egy kis hiuság nélkül el sem képzelhető a közösségért való munka. Az ambiciónak egyik legerősebb rugója ez a gyön-geség. Tudunk róla, hogy *világhírességű külföldi tudósok nevét mellőzték a meghívottak névsorából.* Ezzel szemben igen sok volt, tulajdonképpen sok a magyar meghívott. Az ünnepek e részénél kissé tulbuzgalomba esett a stréberség. A stréberség, mely magát előtérbe tolt, nem törődött a gyön-geségi és tapintat-beli dolgokkal. *Megesett például, hogy néhány*

orvostanárt meg sem hívtak, de voltak olyanok, akiket feleségükkel egyetemben szólított a fenség asztalához a meghívó s viszont több másik, híres orvos meghívóján *mellőzték a — hívtak.* Így megtörtént az a kellemetlenség, hogy vagy *tíz külföldi előkelőség egyszerűen visszaküldte a meghívóját, mert sértőnek találta, hogy a feleségét mellőzték,* holott voltak kongresszisták, akiket a feleségükkel együtt hívtak meg. Hogy a tapintatlanságnak, melyről a kir. herceg bizonyára nem tud, ki volt az igazi okozója, az még egyelőre titok.

Doyen dr. hírneves párisi egyetemi tanár hosszú cikkben emlékezik meg a kongresszusról s a királyi várban történeteket így eseteli:

Amin talán fennakadhatnánk, vagy amit sajnálni okunk lehetne, egy van csupán: az *udvari estélyről beszéltek*, ahol József főherceg, aki a megnyitás napján mondott beszédében oly kitűnően appreciálta a tudományos érdemet s a tudomány értékét, ezuttal valóban *tulságosan egyedül volt* — annyira egyedül, hogy száználmas magárahagyatottságában nem is igen tudta fogadni ezt a tekintélyes, impozáns kongresszust. Sajnáltuk s úgy éreztük, hogy ez a XV. Lajos stíljével gyönyörűen ékes palota bizony nagyon *szomorú volt ezen az estén, szomorú és üresen kongó.* Ugy tet-szett, mintha a Csipkerózsika királykisasszony alvó palotájában járnánk, az ő alvó udvarában, és hasztalan kerestük azt az ajtót, vagy ablakot, amelyen át megláthatnánk valamit abból, amit a magyarok királyságának fényéről, ragyogásáról képzelhetünk. . . Igazán kínos volt a meglepetésünk és titkon azon tanakodtunk, vajjon az osztrák császár udvara nem feledkezett e meg ezuttal tulságosan róla, hogy egyben a magyar királynak is az udvara. Az 1900-iki párisi nemzetközi kongresszus tagjai bizony különb pompát és fényesebb tiszte-séget láttak ama demokratikus fogadó estélyen, ahol az Elysée-palotában a köztársaság elnök-nek voltak vendégei.

De hát elmúlt ez is, az is. És gróf Apponyi Albertnek a Park-klubban rendezett fényes tündérestélye után nem marad hátra a szá-munkra egyéb, mint az a szívbeli kötelesség,

hogy még egyszer megköszönjük a magyarok-nak azt a meleg, közvetlen fogadtatást, amely-ben részesítették bennünket és boldog, végtelenül boldog vagyok, hogy kifejezést adhatok irántuk érzett teljes bámulatomnak és há-lámnak.

Kossuth Ferenc Budapesten.

A politika szezonja.

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

Karlsbadi nyaralásáról Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter vasárnap Budapestre érkezett. Kossuth hazaérkezésével most már teljes erővel megkezdődnek az immár közel fél-esztendő óta húzódo válság megoldására irányuló tárgyalások. A kulisszák mögött ugyan az egész nyáron folytak a tanácskozások, ezeknek eredményeit azonban csak a mostani tárgyalások során fogják a politikai világ számot-tevő tagjaival közölni. A kulisszák mögött folytatott tanácskozásoknak, amelyekben a mostani vezérek vettek részt, bárha jó távol voltak is egymástól, az volt az irányelve, hogy lehetőleg a mostani pártokkal, vagy az azokból ke-lletkező új pártalakulással nyerjen megoldást a válság.

A tanácskozások eredményét Kossuth Fe-renc kereskedelmi miniszter első sorban a *füg-getlenségi párt intéző bizottságával* fogja megismertetni, amelyet ebből a célból a legkö-zelebbi napokban ülésre fog összehívni. Az in-tézőbizottság ülése előtt *minisztertanács* is lesz, amelyet valószínűleg még ezen a héten, előreláthatólag szerdán, vagy csütörtökön fog-nak megtartani. Ez a minisztertanács már azért is igen jelentős lesz, mert péntekre *Aerenthal* gróf közös miniszteri értekezletet hívott össze a közös költségvetés megállapítására s a magyar-kormány álláspontját ezen a minisztertanácson fogják fixirozni.

Wekerle Sándor miniszterelnök pénteken Bécsben lesz, hova a király a morvaországi hadgyakorlatok befejezése után szombaton ér-kezik meg s így valószínű, hogy a miniszter-elnök ez alkalommal több napig marad Bécs-ben és a közös miniszteri értekezlet után a ki-rály előtt is meg fog jelenni. Ezután az audiencia után fog eldőlni, hogy a független-ségi párt intéző-bizottsága elé milyen javasla-tokat terjeszt Kossuth Ferenc és ennek alap-ján fog kialakulni a jövő helyzet.

Éjjel jelenti fővárosi tudósítónk: Ófelsége

II. Vilmos württembergi királynak is. A szives, barátságos s rendkívül népszerű király azon-ban megtalálta annak a módját, hogyha min-den fölöttet elhódított is tőle a gróf, hát leg-alább a gyermekek ő róla beszéljenek s min-den érzésükkel és gondolatukkal az övéi ma-radjanak. Nagyon bájos és közvetlen módon éri ezt el. Minden délelben, pontban 12 órakor, megjelenik teljesen egyedül, csak két kis hó-fehér kutyától kísérvé a palota vasrácsos ajta-jánál, mely a kikötőre néz, kinyitja az ajtót és kijön az ilyenkor már ott hemzsegő renge-teg gyerek közé, a kiknek teli marokkal bon-bont osztogat. Mikor már minden zsebe ki-ürült, lesétál a tópartra s vissza vissza tekintve jó kedvvel nézi a sok maszatos, mezitlábás lur-kót, a mint a tőle kapott cukrot majszolják s a cukorról lefejtett képeket, melyek különféle német katonai jelenetet ábrázolnak, elteszik emlékül.

A király körül sohasem látni rendőrt, pe-dig gyakran tesz nagyobb sétát a manzeli fény-veserdőben. Ha az ember ilyenkor az erdei uton szembetalálkozik vele, egy nyugalomba vonult, elégedett tőkepenzes benyomását teszi II. Vilmos, aki jó családapa és derék, szeretet-től övezett polgárkirály.

Azért az egyenruha is igen jól áll neki, anélkül azonban, hogy egyénisége szeretet-re-méltó közvetlenségét a fényes külső eltö-rölne.

Ma, a mi királyunk ideérkezése alkalmával magyar huszárezredesi egyenruha feszült egy-kissé elhízott természetére, de épp oly feszületen mozogott benne, mint egyszerű szürke sétaruhá-

jában szokott. Mig föl nem tűnt az „Erzsébet császárné” nevű hajó, mely a württembergi királyi palota fejedelmi vendégét hozta, II. Vilmos gyakran a faképnél hagyta feszes és szer-tartásos környezetét, hogy a nézők sorában megpillantott ismerőseivel elbeszélgessen. E közben figyelme mindenre kiterjedt, ő rendel-kezett a diszszázad fölállítására, a banda elhe-lyezésére is. Staufenberg gróf, az udvari mar-sall hívta föl figyelmét az egy csoportban álló külföldi hírlapírókra, akikhez hirtelen odafor-dult és mielőtt még ezek köszönhetek volna neki, nyájasan mosolyogva szalutált nekik, amihez a toll munkásai aligha vannak hozzá-szokva.

A Ferenc Józsefet hozó hajó pontosan a program szerint érkezett meg a kikötőbe és württembergi ezredének tábornoki egyenruhá-jában megjelent rajta ő felsége kissé hajlott alakja. A király kitűnő színben volt és már messziről nyájasan integetett a kikötőhídon várakozó királyi barátja és kísérete felé. Alig-hogy kikötött a hajó, ő felsége nyomban a partra sietett és melegen kezét szorított II. Vilmostal, a ki azután sorban bemutatva neki a környezetében levő urakat. Ő felsége fel-tűnő nyájasággal és szokatlanul hosszú ideig beszélt Zeppelin gróffal, a ki harmadik volt az ő felségének bemutatott württembergi méltóságok sorában.

Miután a közvetlen közelben, a lovastá-bornoki diszben álló gróf háta mögött állottam, jól hallottam a király és Zeppelin közt lefolyt párbeszédet.

Ő felsége alighogy megpillantotta a tisz-

telgő állásban levő ősz lovasgenerálist, az előbbi-urtól nyomban hozzálépett, megszorította a ke-zét és Zeppelin egészsége felől kérdezősködött. Majd a léghajóra terelte a beszédet és sajná-latát fejezte ki, hogy most nem láthatja. Kér-dést tett az elmaradás oka felől, hogy nem a vezetésben volt-e hiba? Zeppelin azt felelte, hogy a balesetek nem voltak előre láthatók és hogy az új hétszárnyu csavarok nem vál-tak be.

— Azelőtt, nemde, három szárnyu volt a csavar és valamivel kisebb átmérőjű? — kér-dezte ő felsége.

— Igen, felség, — felelte a gróf, — és a régi három szárnyu csavarokhoz, amelyek oly-kor csaknem személyvonat sebességét adtak, vissza szándékszom térni . . .

— Teljes sikert kívánok önnek, — mondta ő felsége, — s óhajtom, hogy ez a találmány olyan szép és tökéletes legyen, mint egy virág, ám nem oly törekeny, mint a virág . . .

Még egyezér mosolyogva szalutált és a hosszas párbeszéd után, mely mindenkinek föl-tűnt, tovább ment a többi méltósághoz.

E beszélgetés közben egy igen kedves epi-zód játszódott le. Zeppelin gróf csákójának diszforgójából a heves szél kitépett egy gyöngén odaerősített tollat és a magasba ragadva a part felé vitte. Ott táncolt egy darabig a leve-gőben, mignem egy másik szeszélyes széláram visszasodorta a kikötőhíd felé. Elegáns urak és hölgyek mindenről megfeledkezve futottak utá-na, hogy elcsipjék a repülő szökevényt és el-tegyék — emlékre . . .

a hadgyakorlatokról való visszaérkezése után, szeptember 14-én fogadja kihallgatáson Weckerle Sándor miniszterelnököt.

Andrássy Gyula gróf az apjáról.

Hogy dolgozott a magyar kancellár.

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

Tegnap leplezték le Tiszadobon idősebb Andrássy Gyula grófnak azt az emlékszo-brát, amelyet annak emlékére állítottak, hogy a volt külügyminiszter, mint az Alsószabolesi Tisza Armentesítő Társulatnak elnöke nagy darab mocsaras területet tett azon a vidéken termékenyvé.

Az ünnepélyen az Andrássy-családon kívül sok politikus és előkelőség jelent meg. Desseffy Aurél gróf, Darányi Ignác, Mezőssy Béla, Szivák Imre és mások beszéde után Andrássy Gyula belügyminiszter is beszélt a banketen.

Beszéde kizárólag édesapjával foglalkozott.

— Sokszor láttam később államférfiakat, — mondotta többek között — de mondhatom egyet sem, aki olyan lelkiismeretesen, nehezen és kinosan dolgozott volna, mint atyám. Sokszor csodálkoztam, hogy nálánál sokkal gyengébb erők, milyen könnyen, mosolyogva viselték azokat a gondokat, a melyek őt majdnem a lerokadásig vitték. Sokszor panaszkodott, hogy nem tud aludni, mikor egy nagy, felelősségteljes elhatározásról volt szó. Sokszor mondta, hogy kénytelen a hideg padlóra feküdni, hogy gondoktól áthevült testét lehűtse. Érezvén a nagy felelősséget, nem kímélte önmagát, hanem életerejének fogyasztásával szolgálta hazáját. A miniszterséget szolgásként tekintette csak. Aki látta őt itt Tiszadobon, mikor ujjongva, mint egy iskolásgyerek, ki vizsgáját sikerrel letette, örült annak, hogy a diplomát, képviselők és zsurnaliszták már kinezni nem fogják, aki látta itt a Tisza szöke hajjai közt élvezetesen fürödni, látta lovagolni, az tudja csak megítélni, hogy naponként milyen áldozatba került neki a szolgálat, amelyet a hazáért tett.

Ezután még többen dicsőítették a nagy államférfiu emlékét.

Legelől egy bájos fiatal leány futott s ő felsége mosolyogva nézte ezt a vadászatot, melynek elérte célját. A tollat most egy légáram lenyomta a magasból. Egy perc még és a hullámokba esik, de szép üldözője végre beérte és diadallal tüzte pihegő keblére...

Ő felsége rövid bucsu után ment vissza a hajóra és kíséretétől körvezeve sokáig maradt még a fedélzeten, bucsut intve a partron álló uraknak, akik együtt voltak ott mindaddig, míg az osztrák császár és magyar király hajója el nem tűnt a távolban.

A két uralkodó udvarát, mely így különválva csoportosult, az ember akaratlanul is összehasonlította egymással. II. Vilmos, a württembergi polgárkirály körül egy sereg mosolygó, jó képű és jókedvű méltóságot lehetett látni, mely csaknem családias intimitásban érintkezett egymással. Ellenben a távozó császár és király tiszteletreméltó, bár kissé feszes alakja körül csupa merev, megfagyott és megkövesedett ábrázat adta a keretet, egy osomó arc, melyen gőg és alázatosság vegyesen tükröződött.

E különös és a vak fegyelem által egybekapcsolt környezet láttára nekem, aki őfelségét tegnap este még a bregenzi nemzeti ünnepen láttam, ez a látogatás itt, közvetlenül a tiroli szabadságharc emlékünnepe után, még visszatehetszőbbnek látszott. Eszembe jutott, hogy az isel-hegyi csatát, Hofer András fölkelését az egyesült württembergi, bajor és bádeni seregek érték le...

Serényi Gusztáv.

Cook dr. ünneplése.

A felfedező a dán királynál. — Válasz a kétkedőknek.

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

A diadalmas északsarki utazónak, Cook Frigyes dr.-nak tiszteletére nagy ünnepek folytak le a dán fővárosban. A község házában disztrakoma volt, melyen Cook is nyilatkozott utjáról, tegnap délben pedig a király adott ebédet a felfedező tiszteletére.

Igen érdekes az a nyilatkozat, melyben Cook felfedezésének megbízhatósága ellen tett kifogásokra válaszolt. Kijelentette, hogy utjáról pontos megfigyeléseket, méréseket és fényképfelvételeket készített, melyeket szakértők elé fog terjeszteni.

Mai távirataink — többek közt Nansennek Cookról szóló véleménye is — itt következnek:

Disztrakoma Kopenhágában.

Kopenhágából táviratozzák: Szombat este a község házában fényes disztrakoma volt Cook dr. sarkutazó tiszteletére, melyen a kereskedelemügyi miniszter, a hatóságok fejei, az amerikai konzul, a földrajzi társaság, a tudomány és a bel- és külföldi sajtó képviselői, összesen mintegy 450 egyén vett részt. A kereskedelmi miniszter melegen üdvözölte Cookot és beszédét nagy tetszéssel fogadták. Cook megköszönte a meleg üdvözlést, kifejtette, hogy a sarki utazásban legfontosabb támasza az eszkimók s a kutyák voltak. A dán kormány gondoskodott az eszkimókról, mikor északon misszióállomásokat létesített. Csak a céljának megfelelő eszkimók és kutyák felhasználásával és a helyes élelmezés megválasztásával tudta elérni a sarkot. Különös hálával tartozik ezért a dán államnak. A vacsora folyamán a svéd királytól üdvözlő távirat érkezett, melyet a kereskedelmi miniszter olvasott fel. A lakoma végén a dán diákok hódoltak Cook dr.-nak.

Cook és Egon amerikai követ tegnap Charlottenlundba voltak hivatalosak a királyi asztalhoz. Kivülük a királyi pár, továbbá a királyi család valamennyi tagja is jelen volt. Kedden Cook a geográfiai társaságban előadást tart északi sarkutazásáról. A tegnapi udvari ebéden Cook, akit Charlottenlundba való megérkezésekor óriási embertömeg üdvözölt, Ingeburg hercegnőt vezette az asztalhoz és a királyné jobboldalán foglalt helyet, aki vele hosszabb ideig beszélgetett. Az udvari ebéd után a királyi család ifjabb tagjai több kérdést intéztek Cookhoz expedícióját illetően. A többi meghívott vendég a kávé után elhagyta a kastélyt, ellenben Cookot az a kitüntetés érte, hogy a királyi családdal együtt teázott.

A Cook tiszteletére adott diszbankettől még a következőket jelentik Kopenhágából: A város képviselőjeképpen a banketten Kopenhága szociáldemokrata képviselője, Jansen dr. szerepelt, aki a banketten igen szellemes beszédet tartott. A polgármester dán nyelven beszélt, mert angolul nem tud. Jansen ezelőtt festősegéd volt és a központosított szakszervezetek vezetője, Kopenhágában nagyon népszerű és az udvarnál is szívesen látják.

Cook dr. válasza a kétkedőknek.

Kopenhágából táviratozzák: Tegnap délelőtt a villásreggeli után Cook dr. kihallgatásra ment a királyhoz, majd meglátogatta Valdemár herceget. Ezután több újságíró fogadott és

előttük így nyilatkozott a felfedezésének megbízhatósága ellen tett kifogásokról:

— Miért ne mondjam meg az igazat; hiszen nem pénzért tettem felfedező utamat, csupán az ügy iránti érdeklődésből. Csillagászati megfigyeléseim, melyeket szakértők elé fogok terjeszteni, mindent be fognak bizonyítani. Az csak természetes, hogy nem mutathatom meg ujjaimmal pontosan, hogy hol az északi sarok, de puszkalövés távolságnyira teljesen meg kell felelni utmutatásomnak: ezen a ponton tüstem ki az amerikai lobogót, itt tettem le a jégre az utazásomról szóló első feljegyzéseimet. Mint-hogy ott a jég örökké mozog, könnyen megtörténhetik, hogy jelentésemet innen messzire fogják megtalálni. A norvég, belga és angol csillagászok elismerik számításaim helyességét. Negyszáz fényképet készítettem az utról, arról a pontról is van felvételem, ahol a zászlót kitztem.

— Az emberek csodálkoznak — mondotta tovább Cook dr. — hogy naponként 15 angol mértföldet tettem. Erre megjegyzem, hogy voltak napok, mikor 30 mértföldet tettem, de az átlagos ut 15 mértföld volt. Kopenhágában még 4-5 napig maradok, mert newyorki barátaim és érdekeim haza hívnak.

A felfedezett területek.

Párisból táviratozzák: A „Matin“ közli Cook dr. részletes jelentését, mely megfigyelésekből és következtetésekből áll. Két héten át tartottak szakadatlanul a feljegyzések és látható rajtuk, hogy feltétlenül megbízhatóak. Az ut nagy, ismeretlen földterület felfedezésével járt, amely föld két részre szakad; meglehet, hogy két egymáshoz közelfekvő sziget volt. A téli rész hegyes, az északi sík és végén jégkéreggel van bevonva. A sarki jég folytonos mozgásban van. Az áramlatokból megállapítottam, — mondja feljegyzéseiben Cook — hogy a jégtömegek abban az időben délnyugati irányba nyomultak. Az északi sarkon nincs igazi értelemben vett föld, de a jégtömeg egészen más képet mutat, mint amilyenhez az északsarki utazók hozzá vannak szokva. Állati életnek semmi nyoma sincs.

Nansen véleménye

Krisztiániai távirat jelenti: Nansen, a híres sarki utazó, aki tegnap érkezett Bergenbe, vonakodik ítéletet mondani Cook utjáról. Nansen meg van róla győződve, hogy kutyákkal el lehet érné az északi sarkot, de furcsának találja, hogy Cook első jelentését a jégbe ásta, amely pedig erős mozgásnak van kitéve. Nansen ezért kétségesnek tartja, vajjon ezt a helyet valaha megtalálják.

Taft elnök távirata.

Bevalgi távirat jelenti: Taft elnök dr. Cookhoz, ki táviratban értesítette az északi sark eléréséről, a következő táviratot intézte:

— Az északi sark elérésére vonatkozó közlése alkalmából szívélyes szerencsekívánataimat fejezem ki önnek. Minden amerikai büszke rá, hogy e nagy művet, melyre az egész világ oly sokáig hiába törekedett, egyik honfitársunk intelligens energiája és esodlatraméltó kitartásával itte véghez.

Vetélkedés az északi sarkért.

Párisi távirat jelenti: Az amerikai és angol sajtó elkecseregett harcot kezdett az északi sark birtokáért. Az angol újságok azt mondják, hogy az északi sark vagy Angliát, vagy Dániát illeti. Ezzel szemben az amerikai lapok Kanada számára követelik az északi sarkot. A „Temps“ azt mondja, hogy előbb meg kell várni a tudományos bizonyítást, aztán lehet szó arról, hogy hová tartozik az északi sark.

A Nemzeti Szálló titokzatos asszonya.

Nyomozás Aradon és Budapesten.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Vasárnapi lapunkban beszámoltunk a Nemzeti Szállóban szénázzal elkövetett öngyilkosságról, melynek áldozata Nagy Kálmán néven szerepelt a bejelentő lapon. A rendőrség megindította az eljárást a szerencsétlen sorsú asszony személyazonosságának megállapítása iránt és megállapította, hogy az említett név — hamis. Az öngyilkos hölgy neve Imre Sándorné született Pataky Eszter. Budapesten lakott Remete-utca 5. számú házában. Nagy Kálmán, akihez utolsó irását intézte, egy előkelő fővárosi szanatóriumból ismerte, ahol az elhunyt főápolónő volt. Imréné fivérének, Pataky Istvánnak látogatása céljából jött Aradra, de még mielőtt felkereste volna, elhatározta az öngyilkosság végrehajtását. Az asszony férjét az aradi rendőrség táviratilag értesítette, aki este Aradra érkezett, hogy neje eltemetésére megtegye az intézkedéseket.

Az Aradi Közlöny fővárosi tudósítójának ma alkalmá volt beszélni az öngyilkos Imrénével közelebbi ismeretségben álló Nagy Kálmánnal, akihez intézett levélből az tűnik ki, hogy szerelmes volt bele az elhalt asszony. Tudósítónk azt telefonálja, hogy Imrénét mindenki ekzaltált, beteges, hiszterikus asszonynak ismerte, aki évek hosszú sora után sem tudta elfelejteni első szerelmét, azt a férfit, akinek képét eltörülhetetlen vonásokkal rajzolta emlékezetébe s csak azért jött Aradra meghalni, mert az is Aradon van eltemetve.

Tudósítónk Nagy Kálmán kereste fel első sorban. A Nagydiófa-utca 6. szám alatt lakik mint albérlő Derneg Józsefnél. Mikor belépett az udvarra a hírlapíró, nem a legépületesebb szintér tárult eléje. Az udvar kövezetét törött edények, üvegek, vasaló és egyéb konyhaszer romok borították. A Derneg házaspár igazított el maga között holmi differenciákat. Derneg féltékeny a feleségére és azt hiszi, hogy az albérlővel viszonya van és hogy Nagy Kálmán emiatt a felesége faképnél is hagyta és eljött Aradra meghalni. Derneg abban a hiszemben, hogy az öngyilkos nő valóban Nagy Kálmáné, elhitette magával, hogy most már az ő feleségére vetette ki hálóját.

Fővárosi tudósítónk látva és hallva, hogy mi történik a másodemeleti lakásban, a házmesterhez fordult információért.

— Néhány hete lakik itt Nagy Kálmán — mondotta ez — aki a Vas-utcában levő Pajor-féle szanatóriumban van alkalmazva. Dernegéknél van a szobája. A férj már kezdettől fogva gyanakodott és hogy most megtudta az öngyilkosságot, teljesen meg van győződve arról, hogy Nagy Kálmán felesége a Dernegnével szőtt szerelmi viszony miatt pusztította el magát. Ugy tudja Derneg, — folytatta a házmester — hogy Nagy felesége sokkal idősebb, mint a férfi és észrevéve ennek elhidegülését, öngyilkossá lett.

— Nagy Kálmánnak nem az elhunyt a felesége, — jegyezte meg az újságíró.

— Azt nem fogja elhinni Derneg, aki tör és zuz felháborodásában.

— Mondja meg neki, — szólott a házmesterhez — hogy a rendőrség megállapítása szerint Imre Sándor neje mérgezte meg magát Aradon, aki sohasem volt házastársa Nagynak. Imréné, — mint említettük — főápolónő

volt a Pajor-szanatóriumban, ahol férje és Nagy Kálmán is alkalmazva vannak.

Mint hogy Imre már elutazott, tudósítónk vele nem beszélhetett. De rendkívül érdekes dolgokat hallott Nagy Kálmántól.

— Imréné még a múlt héten szabadságra ment, — mondotta Nagy — állítólag rokonaihoz Nagymajláthra utazott. Legutóbbi levelében azt írta, hogy szombat este haza jön. Férje várta is a vonatnál, de nem érkezett meg. Az öngyilkos beteges lelkű, mindig szomorú kedélyű, esinos nő volt, aki velem is akart viszonyt kezdeni. Maga ugyan hasonlít az én örökké siratott vőlegényemhez, — szokta volt mondani — éppen úgy tudnám magát szeretni, mint azt.

Folyton boldogtalanságát emlegette és már régebben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Egyszer meg is akadályoztuk abban, hogy kárt tegyen magában.

Ugy látszik Aradra rokonai látogatása után Nagymajláthra utazott és azért vetett ott véget életének, mert első szerelme is Aradon van eltemetve.

— Én sohasem hallgattam meg szerelmi ömlengéseit — fejezte be nyilatkozatát Nagy Kálmán, annál kevésbé, mert nekem is van feleségem, igaz ugyan, hogy nem élünk együtt, de azért még se csalom meg.

Makói tragédiák.

Végzetes diákszerelmek. — Vagdalkozó örült.

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

Két tragikus esemény tartja izgalomban Makó városát. Az egyik egy szerelmi dráma, melynek hőse egy hetedik gimnázista, aki reménytelen szerelmében egy makói leányra emelt fegyvert, azután pedig magát lötte agyon. A másik eset egy családi tragédia, melyben a megőrült fiu atyját halálra sebesítette.

Mindkét tragédiáról itt következik makói tudósítónk jelentése:

Dégi István, a makói gimnázium hetedik osztályának tanulója, már hosszú hónapok óta szerelmes volt Szóke Etelbe, egy szép makói leányba. Mivel természetesen szó sem lehetett róla, hogy a tizenhét éves gimnázistából és a nála valamivel idősebb leányból egyhamar egy pár lehessen, az ekzaltált természetű fiu rábeszélte a leányt, hogy együtt menjenek a halálba.

Ma este a gimnázista elment a lány lakására és onnan kimentek a város végén levő erdőbe. Dégi itt revolverrel előbb a leányra, majd önmagára lött. A diák azonnal meghalt, a leányt haldokolva vitték a kórházba.

A másik véres esemény Kockás István makói földesgazda házában történt. A földesgazda István nevű fián, aki már régebben betegeskedett, ma kitört az örület. Délután felragadta a földről atyjának baltáját, az öreg emberre támadt és azt halálosan megsebesítette. A szobában volt a fiu anyja és két testvére, akik a dühöngő fiu láttára kimenekültek és a szoba ajtaját az ordító fiura zárták. Sietve négy rendőrt hoztak a házhoz. Ekkorra Kockás már mindent, ami csak a szobában elpusztítható volt, szétzuzott. Mikor a rendőrök leakarták fogni, kettőt közülök súlyosan megsebesített. Csak nehezen sikerült ártalmatlanná tenni.

A szerencsétlen fiut beszállították az elmegyógyintézetbe.

A hidrobbantás halottai.

Részletek a pozsonyi katasztrófáról.

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

Az Aradi Közlöny jelentette vasárnapi lapjában, milyen végzetes kimenetelű robbantási gyakorlatozás volt Pozsonyban. Pozsonyból a szombati robbantási katasztrófáról a következő részleteket jelentik a Magyar Távirati Irodának:

Szombaton tartották a pozsonyi utászcsapatok idej utolsó robbantási gyakorlatukat, amelyen megjelent Raynold ezredes utászfőfelügyelő is. A gyakorlat ez alkalommal Pozsony felett volt a Kristofek-féle vendéglő táján, ahol az I. sz. utászzászlóalj többek között egy célra készített hidat akart felrobbantani. A felrobbantandó hidtől mintegy 200 méternyire 20 kilogramm ekrazittal töltött uszóaknát bocsátottak a vízbe, melynek szerkezeténél fogva a hid pilléréhez érve, azonnalszéllyel kellett volna robbannia. Az akna neki is uszott a pillérnek, de a hatás elmaradt és az aknát az ár tovább sodorta. Az utászok a nagy veszedelmet látva, azonnal lovasokat küldtek a város felé és értesítették az ekrazit elszabadulásáról a pozsonyi hajóegyesületet, a csavargózós állomást, a dunai hídfőn őrt álló rendőrt, szóval mindazokat a helyeket, amelyek veszedelemben foregtak. A Léda nevű személyszállító gőzös éppen 1/4 órával a szerencsétlenség előtt ért Bécsből a pozsonyi hajóállomásra.

Az akna feltartóztatása Hofer Károly utászfőhadnagynak jutott feladatul, aki négy utászzsal motorcsónakba szállt. A főhadnagy a motorcsónakról folyton deszkadarabokat hajított az aknára, hogy azt felrobbantsa és a további veszedelemnek elejét vegye. A hatás azonban ismét elmaradt és Hofer főhadnagy már abban a hitben volt, hogy az aknának hibás a szerkezete és nem is fog széjjel robbanni. A tulsó Duna-parton, a várossal szemben a motorcsónakban ülőknek sikerült az aknát a parthoz vonszolni. Hofer és a bennülők közül még ketten: Sedlmayer káplár és Kovács utász kiszálltak. A főhadnagy elakartá vágni az akna gyutaesát, ekkor azonban az akna váratlanul felrobbant. A robbanás oly óriási volt, hogy az egész városban hallani lehetett. Hofernek és két alantasának testét darabokra szakította. A csónakban maradt két utásznak, kik a robbanás színhelyéről mintegy 50 méternyi távolságban voltak, baja nem történt. A szerencsétlenül jártak egyes testrészeit 60—70 méternyi távolságban találták meg. Igaz, hogy az akna három emberélet feláldozásával volt csak feltartóztatható, de ha ez nem történik, úgy még nagyobb szerencsétlenséget okozhatott volna, mert magát a dunai hidat is a legkomolyabb veszedelem fenyegeti. A vizsgálatot úgy a katonai, mint a polgári hatóság végzi.

Pozsonyból táviratozzák éjjel: A városi törvényhatósági bizottság a polgármesterhez intézett interpelláció következtében elhatározta, hogy sürgősen felír a pozsonyi V. hadtestparancsnoksághoz, hogy a robbantási gyakorlatokat jövőben ne a város felett, hanem a Dunahídon alul tartsák, mert a végzetes szombati robbanásakor is a hajón utazó, valamint a hidon járó közönség veszedelemben forgott.

AZ ARADI KOZLONY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetői osztály — 151

Pénzeső Budapesten.

Három jókedvű zsoké.

(Fővárosi levél.) Budapesten, az adósok, a havi részletfizetésre kénytelenek, a hitelbe nyaralók klasszikus városában, pénzeső csöppjei esendültek meg a múlt hét egyik alkonyán az utca kövezetén. Ne gondoljunk olcsó metaforára; sem az a halga gondolat ne izgassa fantáziánkat, hogy valami hóbortos, modern Paktolus fenséges kedvében kinyitotta pénzszekevénye zsillipjeit. Igazi koronák csengése csattogott a Mária Valéria-utca burkolatán, tarkázva polgári nikkelek kocogásával s a különös, nyári zápor zajába olykor belekondult az ötkoronás tallérok ünnepies hangja is.

Ugy kezdődött, mint ahogy az álmokban szokás. A levegőből, ahová nem világítanak fel az utcai lámpák, néhány korona s egy jó maréknyi nikkel-pérez szóródott alá. A kis fehér pénzek csillogva, csilingelve ugráltak a kövezeten és néhány kapuban ácsorgó ember mohón kapkodta föl a titokzatos mannákat.

Mindez a Bristol-szálló előtt történt, amelynek elegáns portája elé diszkrétan suhanva érkeznek az automobilon és a pneumatikus magánfogatok.

A portás néhány pillanat alatt százakra menő tömeget látott összecsendülni, amely groteszk összevisszaságban viaskodott, hogy a rövid időközökben megismétlődő pénzzáporok minél több drága csöppjét megkaparítsa.

Zsivajtól, lihegéstől, birkózás zajától lett hangossá az utca s közben a legenda megszázszorozva terjedt mindegyre messzibb:

— A japán császár fia aranyat szór le a nép közé!

És gyűlt a nép és nőtt a láрма, a tolongás és a pénzért folyó háború egyre hatalmasabbá lett. Végre megjelent néhány rendőr és feloszlásra szólította a szinte forrongó utca népet.

De ekkor újabb ezüstzuhany indult meg s a legmeggyőzőbb szavú rendőr felszólításánál is kapacitálabb hangon hallatszott mindenütt a pénzcsengése:

— Nesze, vegyetek. A tiétek vagyok.

És hullámozva, mint valami mohó tenger, zajlott a tömeg az utcán, percekre megakasztva a forgalmat. A szálló személyzete végre rájött, hogy egyik lakójuk okozta a zajongó forradalmat. Sorra kopogtak be az ajtókon. Végre az egyik másodemeleti szobában fölfedezték a pénzeső rendezőt. Ott ültek hárman az ablak mellett s mikor rájuk nyitották az ajtót, még akkor is épen egy marék pénzt szórtak le az utcára.

Kik voltak vajjon? Orosz sikkasztó hivatalnokok? A bakui petróleumkirály fiai? Mulató Krózusok? Koronázási próbát tartó kinostárörök? Vagy a tömegpszichológiát megfigyelő, bogaras szociológusok.

Dehogy kérem. Ok voltak: a boldogok, akik többet keresnek egy hónap alatt külön-külön, mint a körmöci pénzverő intézet összes személyzete egy kerek év alatt. Ok: a vidámak, az irigyeltek, a megcsodáltak, akik igazán lóhátról nézik a világot: három jókedvű zsoké.

Janek Géza, Hewitt és Cockeram.

— De az istenért, mit csinálnak az urak? — kérdezte a portás.

Mire a kitűnő Janek mosolyogva felelt:

— Felváltottunk kétszáz koronát és most mutatunk egy kicsit.

— De odalenn valóságos forradalom van!

— Mindjárt vége lesz — felelt Janek — s a maradékpénzt is kiszórta az utcára.

Ott lenn egy kis ideig még várták a folytatást, de mert nem lett belőle semmi, hát a pénzeső tanui hatósáikkal, koronáikkal és karmolásaikkal együtt hazaszóledtek.

A rendőrség pedig nem adott hírt a dolgról, mert attól tartott, hogy minden este odacsődül a nép aranyesőt várni...

A pécskai plébános ügyei.

Beszélgetés Szathmáry Gyula dr.-ral.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

A vármegyeszerte ismert és népszerűségnek örvendő pécskai plébános ügyei még mindig foglalkoztatják a közönséget, meg a hatóságokat. Szathmáry Gejza máig se adott magáról életjelt és így legközelebbi hozzátartozói se tudják, hol tartózkodik.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma este beszélgetést folytatott Szathmáry Gyula dr. kir. tanácsos volt alispánnal, aki öcsöse ügyeiről következőket volt szíves mondani:

— Most jöttem Pécskáról, ahol már néhány nap óta folyik a foglalás és leltározás öcsém ingóságaira. Most már a könyvtárnál tartunk és ha ennek a leltározása is megtörténik, akkor befejeztük munkákat. Én mint zárgondnok vagyok jelen ezen az aktuson, mert a végrehajtó engem nevezett meg a vágyon zárgondnokául.

— Jelentkeztek e újabb hitelezők?

— Mindössze két hitelező jelentkezett eddig. Egy aradi nagy pénzintézet és egy komáromi könyvkereskedő. Ez utóbbi követelését a bíróság már rég megítélte, de a cég nem kérte az árverést. Kijelentette, hogy nem is fog árverést kérni, mert nem tartja lehetetlennek, hogy öcsém előkerül.

— Mit gondolnak, hol lehet most a plébános ur?

— Fogalmunk sincs róla. Nekem az a véleményem, hogy nemsokára hazajön. Legfeljebb csak néhány száz koronát vihetett magával s ha az elfogy, ő bizonyára hazajön, mert értesülhet a lapokból, hogy nincs nagy baja plébániáján.

— Mennyi hiányt állapítottak meg eddig?

— Eddig mindössze 800 korona hiányról van szó, de nem lehetetlen, hogy 4000 korona lesz. Ez majd a végső leszámolásnál derül ki. Az azonban kétségtelen, hogy a vagyona jóval túlhaladja a hiányokat és semmi kellemetlensége se lesz, ha vissza is jön.

— Mi lehet az oka az eltűnésnek és hogyan történt az?

— Amint öcsém környezetében mondták, ő már napok óta föltűnően ideges volt. Éppen erre az idegességre való tekintettel akarta a számadásokat megvizsgálni az ujanáti plébános és nehogy váratlanul toppanjon be, hát előre értesítette jöveteléről. Ugy látszik öcsém érezte, hogy nagy rendellenességek vannak és ideges ember léte nem akarta bevárni azokat a következményeket, amelyeket ő tulságos sötétben látott.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Jubiláló tüzoltó kar. Vasárnap délután tartotta az arad-gáji önkéntes tüzoltó kar alakulásának 15 éves jubileumát. Délután diszgyakorlat volt a parancsnokság részvétele mellett. Gyakorlat után a tisztikar és legénység Matavovszky Ernő parancsnoknál mint a tüzoltó kar megalakítójánál tisztelgett. Ugyanekkor tették le az új tagok a fogadalmat s a régi működő tagok ekkor kapták a 15, 10, 5 éves szolgálati érdemeiket. A magyar országos tüzoltó szövetség megbízásából Buberl Ferenc ő. tüzoltó főparancsnok Széchenyi Viktor gróf szövetségi elnök nevében szép beszéd kíséretében adta át Matavovszky Ernő parancsnoknak a 30 éves szolgálati érdemérmét, mint az Orsz. tüzoltó szövetség

legmagasabb kitüntetését. Matavovszky meg Buberl főparancsnoknak a 10 éves s a többi tagoknak a 15, 10 és 5 éves szolgálati érdemeit osztotta ki. A hivatalos aktus után a tüzoltók áldomásra jöttek össze, ahol Buberl Ferenc ő. t. b. főparancsnok magas szárnyalású beszédben méltatta Matavovszky parancsnok érdemeit, mit ő meghatottan köszönt meg. Ezután még több köszöntők is hangzottak el a tisztek részéről. A vig társaság nemzetiségi külömbiség nélkül a Kossuth-nóta felséges akkordjai mellett a késő éjjeli órákig volt együtt.

Véres kardafférek

a kávéházban.

Diákok harca a tisztekkel.

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

Két véres kardaffér tartja izgalomban Zágráb városát. Az afférek egy ulánushadnagy és egy bölcsészethallgatónak incidenséből támadtak de izgalmas kávéházi verekedés lett a végük, melyben két diák és több katonatiszt súlyosan megsebesült.

Az esetről itt következik tudósításunk:

Súlyos kimenetelű kardaffér játszódott le tegnap este a város legforgalmasabb helyén levő Korzó kávéházban. A kávéház egyik asztala mellett ült Draganics ulánushadnagy tisztársaival. A hadnagy, aki polgári ruhában volt, hosszabb ideig nyugodtan beszélgetett társaival. Szemben velük egy asztal mellett egy jobbára egyetemi hallgatókból álló társaság foglalt helyet. Ebben a társaságban volt Majkas bölcsészethallgató is, aki városszerte ismeretes kötekedő természetéről. Ez eleinte halkán tett megjegyzéseket Draganicsra, majd átkiáltott valami sértő szót. Erre a hadnagy fellépett, odalépett a diákhöz és nevét kérdezte. Majkas újból sértő megjegyzést tett. Draganics erre nem válaszolt, hanem sarkon fordult és eltávozott a kávéházból, ahova néhány perc múlva tiszti uniformisban tért vissza. Odalépett Majkashoz, kardot rántott és két hatalmas csapást mért a diákra. A kard fülén és kezén találta Majkast, még pedig oly súlyosan, hogy annak egyik fülét és jobb kezének mutató-ujját a földről szedték fel. A diákot eszméletlen állapotban vitték a városi kórházba.

Az eset érthetőleg nagy feltűnést keltett a városban és az izgalom még nagyobb lett ma délelőtt, mikor az afférnek folytatása következett. Ma délelőtt ugyanis Draganics több társával megint a Korzó-kávéházban ült, mikor meglátta őt Majkasnak egyik barátja, egy Reberszki nevű hatalmas termetű joghallgató. A diák szó nélkül odalépett a tisztek asztalához és hatalmasan pofonütötte Draganicsot. A hadnagy erre kardot rántott és Reberszki nyakára vágott. A kard laposra fordult és egy 15 centiméter hosszú, de nem mély sebet ejtett. Reberszki, aki erős, megtermett diák, ekkor kicsavarta a kardot a tiszt kezéből és mert erre az összes tisztek rárohantak, vagdalkozni kezdett a tisztek felé. Mind a négy tisztet elég súlyosan megsebesítette. A katonatisztek kivont karddal a kezükben, futva menekültek a kávéházból, a joghallgató pedig Draganics kardjával kezében gyalog a kórházba ment, ahol vérző sebet bekötözték.

A tisztek felettes hatósága megindította a vizsgálatot.

DAL az elszórt északi sarkról.

*

Cook doktor s egypár aszkimó.
Fölfedte az északi sarkot,
A sarkon kissé megpihent,
S aszonta: most már vissza tartok.
S minek előtte visszatért,
Jelet hagyott a jeges tájon,
Ha más valaki odajut,
A sarokra hogy rátaláljon.
S mivel ott csak viz csobogott,
A vízbe tön egy pléh-tokot;
Ki rátalál a jég-gomolyban,
Az erről tudja meg, hogy hol van,
Hogy hol van, hogy hol van,
Az északi sarok, hogy hol van.

S hazajött a jeles tudós
És ünneplé őt Kopenhága,
S terítve lön és bontva lön,
Tiszteletére, a mi drága.
Koronásfő üdvözlí őt
És zászlóerdő közt bucsuzik
— És a bádogtok ezalatt
Helyéről egyre lejjebb csuszik.
Olvad a hó, viszi a jég,
De Cook doktor azt mondja még:
„Ki nem hisz nekem, — ha van olyan,
Keresse meg, az a tok hol van,
Hogy hol van, hogy hol van,
S meglátja, a sarok, hogy hol van.”

A jéghegyeken messze túl
A pléhdoboz folytatja útját,
Grönlandnál is tovább megyen
S boldog, hogy követni se tudják.
Az Oceanban látta még
S beszélt vele egy öreg cápa,
— S fön, jéghegyek közt, Cook nyomán
Kutatják, ámde mindhiába.
Röviden, ennyi az eset:
Az északi sark elveszett,
És ebben annyi bus, komoly van,
Kereshetik megint, hogy hol van,
Hogy hol van, hogy hol van
Cook bádogdoboza, hogy hol van?

R.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Bleriot átrepülése a csatornán. Hétfőn mutatta be az *Uránia* színház a szenzációs mozgófényképet, mely a legjelesebb francia aviatikusnak, *Bleriotnak* világhistóriai jelentőségű repülését a La Manche csatornán keresztül örökíti meg. Valami rendkívül megható látvány az, mikor a zseniális feltaláló két mankóra támaszkodva várja az előkészületek befejezését, majd felszáll a gépre és megkezdí dicőségteljes útját. A doveri parton kitűnő munkutársa, *Mantani* mérnök lesi a vakmerő vállalkozót. *Mantani* konstruálta a repülőgép motorját. Ujjongó tömeg kíséri Doverban a híres feltalálót automobiljához, melyben kivüle még felesége és több barátja foglalnak helyet. *Bleriot* gépe monoplan rendszerű repülőgép és úgy néz ki, mint egy kiterjesztett szárnyu sas. A nagyszerű képet még *kedden* és *szerdán* mutatja be az *Uránia* színház. Ezzel a képpel egyidejűleg került bemutatóra az *Uránia* új mozgófénykép műsora is, melynek minden egyes száma egy-egy szenzációja a kinematografiának.

* A budapesti Royal-Orfeum szeptemberi új műsorának is a legnagyobb siker szegődött nyomaiba. Városszerte beszélnek az új műsor slágereiről, elsősorban a Szerencseszám című páratlanul mulatságos párisi bohózatról, amelynek el-

lenállhatatlan kómikuma és burleszk tréfái folytonos derűtségben tartják a közönséget. Az iskolai beiratások aktuális vonatkozású paródiája is élénk visszhangot kelt az állandóan teljesen zsufolt nézőtéren, a Solti Hermin új kupléi pedig külön szenzációi a műsornak. Egyre népszerűbb lesz a Cigányország operett, amely Lonzai Annának, Borosnak, Simainak és Vitéznek hoz sok tapsot s hasonló mértékben jut ki a tetszés Poór Lili, Heltai Hugó, Varjas Antal, Gergely Giza, Kabók Győző, Kökény Ilona, Gergely Lajos, Lubinszky Ödön, Mics Rózsi és Dezsőffy László produkcióinak és a kápráztatón gazdag műsor többi 12 attrakciójának is. Keddre, szeptember 7-re várja az igazgatóság Vágó Gézát, a Professor Burghardt világhírű Mythology Revived jének megalkotóját, akit, — mint állítólagos orosz forradalmárt — sürgős diplomáciai közbelépéssel sikerült kiszabadítani a tulbuzgó orosz hatóság kezéből, hogy egyik vonzóereje legyen a Royal-Orfeum szenzációs műsorának.

HIREK.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 7-én az időjárás: enyhébb, keleten elvélve csapadék.

— Kossuth Ferenc az aradi szoborleplezésen. Fővárosi tudósítónk telefonálja: A függetlenségi párt felhívatalos könyvmatosa, a *Magyar Tudósító* ma a következőket jelenti: „Több hazai és bécsi lap emlitette, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter Aradon az ottani Kossuth-szobor leplezése alkalmából fontos nyilatkozatot tesz majd a politikai helyzetről. Ezzel szemben a M. T. illetékes helyről arról értesül, hogy Kossuth Ferenc Aradon *semmi irányban sem fog politikai nyilatkozatot tenni*, mert elvileg idegenkedik attól, hogy Kossuth Lajos emléke, az egész nemzetnek kegyelettel őrzött kincse, a napi politikai hullámcsepásoktól érintessék.”

— Ujszülött József főherceg családjában. *Kistapolcsányból* táviratozzák: *Augusztá* főhercegnő ma délután *leánygyermeknek* adott életet. A főudvarmesteri hivatal a következő orvosi jelentést tette közzé:

Ő császi és királyi fensége *Augusztá* főhercegnő ma délután négy órakor egészséges leánygyermeket szült. Ugy a fenséges anya, mint gyermeke a körülményekhez képest jól vannak.

Kistapolcsány, Bársony dr. tanár.

— A pankotai cigány-iskola megnyitása. A közoktatásügyi miniszter — mint már közöltük — a pankotai cigány tankötelesek iskolázása céljából 1910. évi szeptember hó 1-én kezdődő hatálylyal Pankotán egy cigány iskolát szervezett. *Varjassy Árpád* kir. tanfelügyelő indokolt előterjesztésére azonban a miniszter az iskola megnyitásának idejét megváltoztatta és így a szóban levő iskola már most, vagyis folyó év szeptember hó első napjaiban nyílik meg. A miniszter a cigány tankötelesek oktatására egyelőre ideiglenes helyettes tanítót alkalmazott és megbizta a kir. tanfelügyelőt, hogy a tanító személye és alkalmazása iránt előterjesztést tegyen. A nehéz, de valóban emberséges munkára az aradi tanítóképző intézet egyik volt tanítványa, *Csóky Gusztáv*, az 1908—9. tanév végén jelesrendű tanítói oklevelet nyert tanító vállalkozott. Az ország első cigány iskolájának tanítója, *Csóky Gusztáv*, fiatal tetterős, tevékeny és hivatását szerető férfiú, aki előre átgondolt tervekkel, munkakedvvel és nagy ambícióval fogott nehéz feladatának megoldásához. Nehéz munkájában lelkes támogatója a pankotai állami elemi iskola igazgatója, *Gombos Antal*. A beiratások mai napon már megkezdődtek. Az

iskola *Biris Mitru* pankotai lakosnak a cigánytelep tözsomszédságában fekvő, e célra átalakított házában nyert ideiglenes elhelyezést. A cigány-iskola jövője, illetve felvirágozása iránt *Joánovich Sándor* miniszteri tanácsos, orsz. cigányügyi kormánybiztos is a legmelegebben érdeklődik.

— A Kossuth-szobor leplezése. Serényen folynak az előkészületek, hogy Arad nagy ünnepe — szeptember 19 ike — minél szebben, minél impozánsabban sikerüljön. Országszerte nagy az érdeklődés s a résztvevők száma igen nagy lesz. Az elszállásoló-bizottság nagy munka előtt áll. A közönség körébe kibocsájtott felhívásra eddig még igen kevés válasz érkezett. Pedig a város lakosságának vendégszeretete, ismert áldozatkészsége és polgári önérzete, nem engedheti azt, hogy Arad város vendége *éjjeli szállás nélkül legyen*. Akinek nélkülözhető szobája van, hol egy-két vendéget fogadhat, egy *levelező-lapon* közölje azt a bizottság elnökével: *Sarlot Domokos* főkapitánynyal. A bizottságnak a közönséghez intézett ismételt kérelmét a következőkben adjuk:

Aradváros polgársága 1909. évi szeptember hó 19-én leplezi le nemzeti ujjaszületésünk megteremtőjének: *Kossuth Lajosnak* ércbe öntött szobrát. Ünnepeinkre meghívtuk a velünk együtt érző testületeket, testvéreinket. Arad polgárságára hárul a feladat gondoskodni arról, hogy az ország különböző részeiből városunkba érkező vendégeknek hajlékuk legyen. A vértanuk városának polgársága, fiai és leányai, mindenha első ott, ahol a hazaszeretért és városunk becsületének érdekében áldozatokat kell hozni. Ezen tudat bátorít fel arra, hogy Aradváros törvényhatósági bizottsága nevében tisztelettel megkérjem Arad polgárait: sziveskedjenek f. é. szeptember hó 18-ára és 19-ére lakásaiknak nélkülözhető szobáit — a városunkba érkező vendégeinknek — ingyen átengedni. A megtisztelő választ kérem a kapitányi hivattalal levelező-lapon, avagy telefon útján közölni. Kérelmünk megismétlése mellett s annak teljesítését hálásan megköszönve vagyok, Arad város törvényhatósági bizottsága nevében. Aradon, 1909. augusztus hó 27-én tisztelettel: *Sarlot Domokos*, főkapitány.

A társaság a maga részéről a következő felhívást boesájtja ki:

Kérelem Aradváros egész polgárságához: *Aradi asszonyok!* Hazafias tisztelettel fordulunk Hozzátok, kik a multakban példáját szolgáltátok a honhűségnek és áldozatkészségnek. Szeptember 19-én hull le a lepel a hazamegváltó *Kossuth Lajos* ércalakjáról. A Ti szívetek érzelmeit és fennkölt lelketek nemes sajátságát örökölt gyermekeitek és férjeitek Veletek együtt segítettek megteremteni ez oltárt, melynek nagyszerű felavatására készülünk. Vendégül hívta meg Törvényhatóságunk az ország minden polgárát és hatóságát s kétségtelen, hogy a hazaszeretet a népek ezreit vezérik e nagy napra városunkba. Ez zárandokokat fogadni, nekik hajlékot adni, a mi feladatunk, Aradváros polgárságáé. Arad lelkes asszonyai! Vándornak szállásról kell gondoskodnotok, leleményesség és erős akarat csodákat művel és minden magyar otthont adhat egy-egy zárandoknak. Jelentkezés csak egy levelezőlapon a főkapitányhoz. Az aradi Kossuth Lajos szoborbizottság.

Az aradi Kossuth-asztaltársaság felkéri mind azokat, akiknél a társaság kiadásában megjelenő, az aradi Kossuth-szobor történetéről írott „Kossuth-album“-ra előfizetési izek vannak, hogy az izeket sziveskedjenek az *Aradi Nyomda Részvénytársaság*-hoz minél előbb beküldeni. Hazafias tisztelettel Nagy Kálmán elnök.

— *Odescalchi Boldizsár herceg* halála. *Civitavecchiából* jelentik: *Odescalchi Boldizsár herceg*, a ki villájában itt tartózkodott, érelmeszesedésben szenvedett. Ma reggel óta nem tért eszmélethez és délben kiadta lelkét. *Donna Flaminia* leánya és *Santantimo herceg* veje, továbbá *Innocenzo* fia, akiket odahívtak, a halottasághoz siettek, azonban a herceget már nem találták életben. *Odescalchi hercegnő* és leányai, *Paula* és *Szofia*, továbbá *Lucelio herceg* veje és két orvos jelen voltak, a mikor a herceg

meghalt. A holttestemet ma Rómába szállították. Kedden lesz a temetés és a varenói temetőben helyezik örök nyugalomra.

— Az orvoskongresszus tagjai a vidéken. *Kolozsvárról* jelentik: Az orvosi kongresszus ideérkezett tagjai tegnap délelőtt gyülekeztek össze az egyetem aulájában, hol az egyetem tanári kara és tanácsa fogadta az érkezőket. *Udránszky László* egyetemi rektor üdvözölte a vendégeket, közölte velük, mely intézeteket tekintik meg. A társaság ezután *Posta Béla* dr. kalauzálása mellett megtekintette a régiségtárat, *Fangl Károly* dr. kalauzálása mellett a természettudományi intézetet, míg az orvoskari intézetben a klinikák vezetői kalauzolták a vendégeket, kik a legnagyobb elragadtatással szóltak a látottakról. Az új zoológiai intézetet *Apáthy István* tanár mutatta be. A körséta után város által adott banket következett a Newyork szállóban. A délután folyamán a vendégek látogatásokat tettek, majd este a kolozsvári orvosok által rendezett disztrakcióna gyűltek egybe. A kongresszus több száz tagja kirándult *Kaposvárra, Fiuméba, Abbáziába* és az *Adria-tenger* több fürdőhelyére. *Bossi* génuai tanár, aki valamikor *Stefánia* grófnét kezelte, most fölkereste őt oroszvári kastélyában.

— *Zeppelin* és a nép. *Constanzból* táviratozzák: *Zeppelin* gróf, a szövetségtanács és a birodalmi gyűlés nála időző képviselői tiszteletére adott ünnepi ebéd lefolyása alatt *Paasche* dr., a képviselőház alelnökének pohárköszöntőjére *Zeppelin* gróf válaszában azt mondotta:

— Az eset hőse a nép. Személyemért beugrott és a hamvakból feltámasztott. A mai nap, azt hiszem, ismét haladást mutatott. Igen szerencsésnek érzem magamat, hogy meglátogattak és poharamat emelem azokra az urakra, akik nálam megjelentek.

Ma *Constanz* városa vendégeli meg a szövetségtanács és a birodalmi gyűlés itt időző tagjait.

— *Népgyűlés* Pankotán. Az aradmegyei függetlenségi szervezkedés ügyében tegnap népgyűlés volt Pankotán. A gyűlésre *Aradról* is többen kimentek. Több beszéd hangzott el az önálló bank érdekében. Határozati javaslatot fogadtak el az önálló banknak 1911-ben való föllállítására érdekében. Táviratilag üdvözölték *Kossuth* Ferencet és *Justh* Gyulát.

— Az ügyvédi kamara ügyészi állása. *Parecz Béla* dr.-nak, az aradi ügyvédi kamara volt ügyészségnek kamarai alelnökké történt választása következtében, megüresedett a kamara ügyészi állása, melyre a kamara e hó elsején hivatalosan *Köpf János* dr.-t jelölte. Kivüle értesüléseink szerint jelöltek még: *Szalay Károly* dr. és *Szathmáry Béla* dr.

— Gyártelep az Óvár-téren. Megirtuk, hogy *Hönig Ottó* szivattyú készítő az Óvár-térnek egyik főutára dülő telkén nagyobb szabású szivattyú gyár és irodahelyiség építés céljaira kedvezményes áron kér telket. A városrendező bizottság ma délután tartott ülésében foglalkozott a kérelemmel és azt javasolja, hogy gyári célokra a főut mentén a város ne adjon telket, hanem a tér külső részein, az ugynevezett munkás negyedben jelöljön ki helyet, irodának és lakásnak ellenben engedje át a kért földterület megfelelő részét. Az utóbbi telket nyolc koronáért hajlandó a bizottság átengedni négyzög ölenként, oly föltétellel, hogy az csak addig lesz *Hönig* tulajdona, míg szivattyú gyára működik, ennek megszüntével negyven koronával kell megváltania a telket.

— *Bronz* koszorú a *Kossuth* szobron. A *Kossuth Lajos* asztaltársaság ma esti jól látogatott ülésén, melyen *Barabás Béla* is részt vett *Schwarz Zsigmond* titkár bejelentette, hogy *Mericskai Ferenc*, a társaságnak *Páris*-ban élő tagja, elküldötte azt a művészi bronz koszorút, melyet ő készített. A társaság koszorúja gyanánt kerül a szoborra. Holnaptól kezdve a *Reinhart*-cég butorkirakataiban látható. *Barabás Béla* bejelentette az ülésen, hogy a szobor második melléksoportozata e hónap 10-én érkezik *Aradra*.

— A világ aranytermelése. Igen érdekes kimutatást közöl „A Hítel” című szaklap legutóbbi száma a világ aranytermeléséről. E kimutatás szerint az aranytermelés az idén érte el a legnagyobb rekordot.

A délafrikai aranybányák termelése oly óriási nagy, mint a minőre sohasem számítottak. De a többi aranytermelő országok termelése is óriási mértékben szaporodott, különösen az Egyesült-Államokban, Kanadában és egyes ázsiai területeken. Egyedül csak a hajdan oly gazdag ausztráliai aranybányák termelése apadó, noha még mindig igen jelentékeny. A washingtoni kincstári becslések szerint a világ aranytermelése az első félévben, összehasonlítva az előző év első felének termelésével, a következő volt:

	1909	1908
	első félében	
	millió dollárookban	
Afrika termelése	85.438	80.470
Ausztrália termelése	31.770	33.902
India termelése	4.990	4.950
Egyesült-Államok termelése	49.000	48.157
Más országok termelése	48.000	47.629

a világ összes termelése 219.198 215.108
A jegybankok) január 1-én 3883.956 3533.390
aranykészlete) július 1-én 4017.447 3726.920

a bankok aranyzaporulata +133.489 +193.530
a szabad forgalomba átment 85.707 21.578

Tehát a világ aranytermelése volt az első félévben 219 millió dollár, vagyis kerek 1100 millió korona. Az aranytermelésnek tulnyomó része a jegybankokba vándorolt és ez az oka a világ jelenlegi pénzbőségének. Az egyes államok szerint a legtöbb arany az Egyesült-Államokban van, vagyis 1613 millió dollár, második helyen áll Németország 1044 millióval és csak azután jön Franciaország 926 millió dollárral, Oroszország 917, Anglia 565 dollárral és mindjárt ezután következik Ausztria-Magyarország 303 millió dollárral. A jegybankok aranykészlete azonban másként oszlik meg, mert itt első helyen a francia bank áll jelenleg (szeptember 2.) 3689.414.000 frankkal, az angol bank aranykészlete 40.197.000 font sterling, a német birodalmi banké 809.504.000 márka, míg az osztrák-magyar bank aranykészlete jelenleg 1367.698.429 korona. Eszerint az osztrák-magyar bank az európai jegybankok között a második helyet foglalja el az aranykészlet dolgában. Az osztrák-magyar bank aranykészlete az augusztus 31-iki készlet alapján egyúttal a legnagyobb, amelylyel a bank 1903. óta rendelkezik.

— A megyei függetlenségi párt e hó 8-án, szerdán Ujszentannán tartandó alakuló közgyűlésén résztvenni óhajtok szándékukat Nagy Kálmán elnöknel vagy Schwarz Zsiga alelnöknel jelentsék be. Indulás az Acsev. vonattal reggel 7 óra 38 perckor.

— A vesztőhely megváltására. Az aradi tizenhárom vértanu vesztőhelyének megváltására újabban beérkezett adományok: Eddig befolyt 89696 k. 30 fill., Kaposvár járás főszolgabírája 224 kor., Udvarhely várm. gazd. egyesület 75 kor., Galgóczi járás főszolgabírája 47 kor., 70 fill., Békéscsabai kaszinó egyesület 20 kor., Igló város 15 kor., Beregkisalmas község 8 kor., Petrozsényi főszolgabíró 2 kor., Jászberény város 10 kor., Zilah jár. főszolgabírája 31 kor., 30 fill., Csögle község előjárósága (Veszprém m.) 10 kor., Kókai függ. és 48-as olvasókör 3 kor., Déva járás főszolgabírája 19 kor., 40 fill., Csokonai kör Debrecen 5 kor., Kispesti függ. és 48-as pártkör 12 kor., 50 fill., Kisjenői kaszinó 30 kor., Diósgyőri vasgyári olvasókör 20 kor., Igali főszolgabíró (Somogy m.) 107 kor., 40 fill., Nagy-kikindai társaskör 19 kor., 80 fill., összesen 40356 kor., 43 fill.

— *Tolvaj* a bankban. *Sátoraljaujhelyről* táviratozzák: Tegnap reggel *Hajdu József* kubikus munkás betört a Sátoraljaujhelyi Általános Bank helyiségébe. Midőn *Zsiros István* bankszolga reggel a folyosóról a bankba nyíló ajtót kinyitotta, egy vászonruhába öltözött ember ugrott rá és fajsztét emelt rá. *Zsiros* az utcára menekült, a betörő pedig a bankból kirohantva, eltűnt a szomszéd utcában. A mérénylő tolvaj két ajtót feszített fel és a könyvelő szekrényében elhelyezett bort megitta, de

a pénztárhelyiségbe a szolga jövele miatt már nem volt ideje behatolni. A betörő a bankban levett fűzős cipőjét és szokésekor ott hagyta. A rendőrség keresi.

— *Csalás* távirattal. A nagyváradi orth. izraelita hitközség pályázatot hirdetett elemi iskolai tanítói állásra. 46 pályázat érkezett be. A pályázók közül legtöbb kilátása *Róth Jenő* földesi (Hajdumegye) tanítónak nyílt az állás elnyerésére, akit az iskolaszék meg is hívott próbaelőadásra. A napokban kellett volna lefolytani a próbaelőadásnak és az iskolaszéki tagok meg is jelentek pontban 11 órakor az iskola egyik osztályában, ahol már a tanuló is egybegyűltek. A tanító azonban nem érkezett meg. Csaknem egy óra hosszat vártak a pályázóra, de végre is csalódottan széteszlottak. A tanító nem jött el, a próbaelőadást nem lehetett megtartani. Természetes, hogy ezek után többé figyelembe se vették *Róth Jenő* pályázatát és az iskolaszék a többi pályázatok között keresett alkalmas jelöltet. A földesi tanító egyik pártfogója azonban érdeklődni kezdett a jelöltnél, hogy mi volt különös elmaradásának oka? A válasz, amely tegnap érkezett meg, meglepő. A tanító ugyanis mellékelte az alábbi sürgönyt leveléhez, amelyet épen a próbaelőadás előtt való napon kapott kézhez: *Próbaelőadásra* ne jöjjön, megválasztása ugyanis lehetetlen. *Weisz J. Miksa*, iskolaszéki elnök. Természetes, hogy e sürgöny vétele után nem jött el a választásra. A hitközségi tagokat meglepte az apokrif távirat. A nagyváradi postaiszolgálatnál a távirat eredeti kiadását kérték, de a postaiszolgálat ezt a kérelmet nem teljesíthette, mert a távirat kézírását csak vizsgálóbírói végzés ellenében adhatja ki.

— *Szegeden* készülő repülőgép. *Szegedi* levelezőnk írja: *Pittoni Béla* lovag államvasuti fogalmazó, a ki már régóta nagy szeretettel foglalkozik műszaki dolgokkal, nemrég *Párisban* járt, a hol a különböző rendszerű repülőgépeket tanulmányozta. Hazaérkezve kidolgozta egy *Latham*-rendszerű repülőgép tervét. A repülőgép, a mely *Pittoni* lovag tervei nyomán most készül *Szegeden*, könnyebb *Latham* repülőgépjénél, de előreláthatóan nem fogja elérni ennek sebességét. A repülőgépet *Pittoni* lovag [szeptember közepén akarja kipróbálni *Fehértó* és *Jánosszállás* között.

— *Rablótámadás* az *Andrássy-uton* egy amerikai orvos ellen. Fővárosi tudósítónk jelenti: A nemzetközi orvoskongresszus egyik tagja, *Reichard* dr., amerikai orvos szombaton este az *Andrássy-uton* sétált *Friedmann* Ernő dr. hírlapíróval. Amint a *Szerecsen-utca* sarkához érkeztek, egyszerre csak egy uriasan öltözött fiatal ember lépett hozzájuk és tört német nyelven hebegte:

— Mint a jelvényről látom, az ur orvos. Kérem siessen, itt egy kapu alatt egy öreg ur összeesett.

Reichard sietve követte az idegent, a hírlapíró valamivel lassabban ment utánuk. Az idegen egy gyéren világított kapu alá vezette az orvost; ott hirtelen rátámadt és kabátja belső zsebébe nyúlt. Ekkorra azonban már odaért *Friedmann* dr. és a falnak lödítette a támadót. A rabló az utcára szaladt, *Friedmann* dr. utána. Az azonban egy átjáró házon keresztül a *Király-utca*ba menekült és ott eltűnt a tömegben. Az amerikai orvosnak semmi baja sem történt.

— *Üngyilkossági* kísérlet. Ma reggel fél kilenc órakor a *Török Ignác-utca* 19. szám alatt lakó és *Amerikába* költözött férjétől külön élő *Schnur Miklósné* revolverrel mellbe lötte magát. Tettét azért követte el, mert *Rácz Péter* munkás, akivel közös háztartásban élt, elbagyta. Súlyos sérüléseit a kórházban gyógykezelik.

— Halálos tüzvész. Sopronból táviratozzák: A kapuvári járáshoz tartozó Ossi községben gyermekek vigyázatlansága következtében tűz támadt. Elégett 36 lakóház az összes melléképületekkel, valamint igen sok takarmány és szarvasmarha is. Egy gazda súlyos égési sebeket szenvedett, egy másik öreg embert pedig menekülő szarvasmarhák agyontapostak.

— Spektor-fogás Nagymihályon. Nagymihályról írják a következő érdekes históriát: Szántó Jenő dr. budapesti ügyvéd hivatalos dologban Nagymihályra érkezvén, az ottani „Aranybika”-szállóban szállott meg s ott is ebédelt. Ott volt a jelzett időben a csendőrség járásparancsnoka is, ki úgy találta, hogy az idegen szakasztott mása annak a fotografiának, amelyet rendőrség, csendőrség országszerte tanulmányoz most s mely Spektort, a fiúmei bankrablót ábrázolja. Felszólította tehát az ügyvédet igazolásra, aki irataival igazolta személyazonosságát. A csendőrség azonban továbbra is folyton figyelemmel kísérte a vélt Spektort úgy, hogy az ügyvéd saját szándékából Bajusz Andor főszolgabíró előtt igazolta magát, hogy a további kellemetlenségeknek elejét vegye s akadálytalanul utazhassék el.

— Az örült fiu rémtette. Nagyváradról táviratozzák: Méhkeréken Czille Péter malomtulajdonost huszonegy éves László fia agyonverte. A fiu csöndes örült volt. Tegnap valamiért megdorgálták, mire bánatában leitta magát. Éjjel jött haza, s alvó apjának fejét baljával ketté hasította. Ezután bezörgetett a község házára:

— Megöltém az apámat! — kiáltotta be az ablakon és elrohant. Nyomban utána eredtek, de eltűnt az üldözők elől. Kőtegyán határában az örült fiu a vonat elé feküdt, amely szétronsolta a testét.

— Dr. Wiener Gyula fogorvos a Berlinben most megtartott V. nemzetközi fogorvosi kongresszuson vett részt és onnan Brémába utazott, hol jelenleg Herbszt európai híró fogorvostanárra egy szakelőadását hallgatja. A szakirodalomban nagy szenzációt keltenek a legújabb angol fogtechnikai találmányok, melyek felismerése és alkalmazhatóságának elsajátítása végett Brémából Wiener dr. Londonba megy és onnan bő tapasztalatokkal visszatér, hogy itt hon Aradon azokat betegei javára érvényesíthesse. 3369

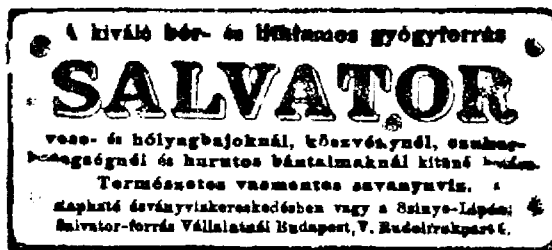
— Akit véletlenül agyonlőttek. Végzetes, halálos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap délután Románszentmihály községben, a melynek a fegyverrel való vigyázatlan bánásmód és a szülők könnyelműsége volt az okozója. Egy tizenöt éves fiu apja vadászfegyverével anyja szemelátára véletlenül lelőtte cselédjüket, egy fiatal, huszonegy éves lányt. Terzeov Jęfta, tizenöt éves románszentmihályi fiu tegnap délután anyjával egyedül volt otthon. A gyermek atyja távollétét arra használta fel, hogy előszedte töltött vadászfegyverét és avval kiment a mezőre, hogy szarkát löjjön. Kis idő múlva azonban hazajött anélkül, hogy valamit lőtt volna. Mikor hazaérkezett, anyja elakarja küldeni a bolba, de Terzeov Jęfta nem tett eleget anyja kérésének, hanem tovább játszadozott a fegyverrel. Erre Terzeovék cselédje, a huszonegy éves Peiku Mária odament a fiuhoz, hogy elszedje tőle a fegyvert. Ebben a percben a puská elsült és az egész töltés a lány testébe hatolt, aki a helyszínen meghalt.

— Művészetről és izlésről tanuskodnak ama fényképek, miket Urai János cs. és kir. Fensége József főherceg kamarai fényképész állított ki az Andrassy-téren levő fényképkirakban. Valahányszor új képeket látunk ezen műteremből, meggyőződünk arról, hogy Urai J. fényképész minden tekintetben a mai korról halad, fényképeinek művészi felfogása, izléses kiállítása különböző pózaikkal, nagy hatást ér el, úgy, hogy a műértő közönség méltányolja szaktudását és előrehaladását, műtermének többszöri látogatásával. 3365

— Szerelmi dráma. Nagybecskerekéről táviratozzák: Kohn Bernát nagybecskereki irnok felesége tegnapelőtt megszökött egy ottani kereskedőseggel. A bácsföldvári rendőrségtől ma az a távirat érkezett, hogy a kereskedőseggel előbb az asszonyt, azután magát lőtte agyon.

— Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 17

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Halál kártya közben. Nagy János aradi napszámos ember ez év május hó hatodikán a Borona-utca és a Választó-utca sarkán levő korcsmában több társával mulatozott. Előkerült a kártya is és a társaság elkezdett huszonegyezni. Nagy minden pénzét elvesztette és mivel azt hitte, hogy egyik közülök hamisan játszott, visszakövetelte a pénzét. Természetesen ezek nem adták vissza a pénzt és ebből szóváltás keletkezett. Már-már tettlegességig fajult a dolog, mikor a veszekedők közé lépett Kaposos Mihály aradi napszámos, hogy őket csittítsa. Nagy dühösen rátámadt a hivatlanul beavatkozó Kapososra, aki arcul ütötte Nagyt. Erre Nagy hazaszaladt, fejszét hozott magával és lesbe állott az utcán. Kaposos nemsokára elhagyta a korcsmát. Nagy utána lopódzott és mikor már távolabb jártak, utána kiabált:

— Állj meg Mihály!

Kaposos megállt, bevárta Nagyt, aki kabátja alól hirtelen kirántotta fejszédjét és Kaposost gyors egymásutánban háromszor fejbe vágta. A szerencsétlen ember agyrongcsolás következtében anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, két nap múlva meghalt. Nagy Józsefet letartóztatták. Ma tárgyalta az ügyet az aradi esküdtbírószág.

A vádlott a mai tárgyaláson beismerte a vádbeli cselekmény elkövetését, de azzal védekezett, hogy ittas volt. A tanuvallomások befejeztével és a perbeszéd elhangzása után az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat és a törvényszék Nagy Józsefet két és fél évi börtönre ítélte.

§ Ujságíró és szolgabíró párbaja. Kardpárbajt vívott Makón augusztus 8-án Paál Jób volt aradi ujságíró Kovácsics Dezső szolgabíróval és a párviadal vétsége miatt szombaton a szegedi törvényszék elé kerültek. A párbaj oka kávéházi összeszólalkozás volt. Az egyik makói kávéházban ült Paál Jób. Azok, akik vele ültek, átbeszéltek a szomszédos asztalhoz. A két társaság aztán egy asztalhoz ült. Bemutatkozások történtek. Paál Jób a kezét nyújtotta Kovácsics Dezsőnek, de ez zsebredugta a kezét. Paál Jób indulatosan kiáltotta:

— Fölpofozem! Érti? Fölpofozom!

A barátai nehezen tudták visszatartani, hogy meg ne üsse a szolgabíró, aki másnap provokálta az ujságírót. A szolgabíró segédei kijelentették, hogy megelégszenek azzal, ha Paál Jób sajnálatát fejezi ki és a pofon ígéreseért bocsánatot kér. Paál Jób nem volt erre hajlandó. Így kardpárbajban egyeztek meg a segédek. Olasz karddal, bandázsszal, végkimerülésig vívták a párbajt. Kovácsics Dezső szolgabíró súlyosan megsebesült. A párbaj után sem békültek ki az ellenfelek. Pókay Elek elnöklésével tárgyalta a szegedi törvényszék a párbajügyet. A tanúk Hász Sándor dr., Istók Barnabás dr. és Cseresnyés Antal voltak. Így mondták el az esetet, ahogy megirtuk. A vádlottak nem érezték magukat bűnösöknek, de a törvényszék Paál Jóbót is, Kovácsics Dezsőt is tíz napi államfogházra ítélte. A hírlapíró megnyugodott az ítéletben, a szolgabíró fölébbezett.

TARKASÁGOK.

(A vészfék.) Az arad—budapesti gyorsvonaton boszantó, de egyben mulatságos dolog történt. Két aradmegyei parasztember utazott Csabára s tévedésből a személyvonat helyett a gyorsvonatra ültek. Látva a sok uri népet, nem mertek bemenni, hanem csak a folyosón álldogáltak. A kocsis oldalán meglátják a vészféket. Az egyik ezt mondja:

— Mi lehet ez?

— Ez? — mondja a másik — és mindjárt betüzetgi a fölirást: „Ezen fék meghuzása után a vonat azonnal megáll.”

— Hiszi a pici, — felel a másik és nyomban meg is rántotta a féket.

A vonat természetesen megállt. Nagy ribillió támadt. A kalauz felelősségre vonta a féket rángató parasztot.

— Nem tudtam, hogy mi az? — mentegőzött ez.

Miután megállapították, hogy nem rossz szándékkal, hanem csak tudatlanságból húzta meg a vészféket, hát husz koronára büntették. Miután a magyar lefizette a pénzt s a vonat fékeit rendbe hozták, a gyors ismét megindult. Nemsokára azonban újból hirtelen megállt. Konstatálták, hogy megint ugyanaz az aradmegyei ember húzta meg a vészféket. A kalauz nagyon dühös lett és káromkodni kezdett.

— Mit csinál maga, mit akar azzal a vészfékkel? Hogy merte megint megrántani, — kiáltotta.

A paraszt nyugodt hangon felelte:

— Hát hogyne mertem volna húzigálni, amikor megfizettem érte.

(Meg egy üveg szóda.) A napokban Nyáray Antal, aki most a szegedi színház tagja, meghívta két szegénysorsu színész kollégáját vacsorára. Elment velük egy előkelő vendéglőbe, ahol uri menüt rendelt nekik. A feleségétől, aki szigorúan kordában tartja, úgy tudott szabadulni erre az alkalomra, hogy megígérte, egy félóra múlva visszatér. Előbb azonban átvette tőle egy koronányi napi zsebpénzt s ezzel a tőkével látott hozzá a kollégák megvendégléséhez. Éjjel felé, úgy tízenegy óra tájban a kis vacsoratársaság távozni akart. A jóízű és bőséges menü után kávéházba akartak menni és hálálkodva fordultak Nyárayhoz, hogy elbucszanak tőle. Nyáray komoly képet vágott, aztán zavarral, nagyon halk hangon mondta:

— Nem mehetünk el, baj van. Egy korona az összes pénzem és... Gyerekek, adjatok nekem kölcsön, holnap visszaadom.

Persze a kollégáknál a legnagyobb erőfeszítéssel se lehetett pár pléhgombnál egyebet összeszedni s így szorongó várakozásba mélyedve, ültek tovább az üresedő vendéglőben. Ekkor, ép a legválságosabb pillanatokban, megérkezett a mentőangyal, Nyáray felesége személyében, aki dühösen rontott be a vendéglőbe. Kurtán szólott a bohém vendéglátónak:

— No, most már ideje, hogy haza gyere. Gyeré haza!

Nyáray a tőle megszokott könnyed mozdulattal mutatott a terített asztalra és értésére adta a feleségének, hogy a hazamenésnek némi akadályai vannak. Nyárayné rögtön hívatta a pincért és összeszámíttatta a vendégség árát. Kerek hét forint volt, potom hét forint. Nyárayné összeráncolt szemöldökkel nézett körül és megütközve faggatta az urát:

— Mit tudatok összeenni hét forintért? Micsoda könnyelműség ez? Egy vacsora hét forint!

Nyáray hebegve mutatott egy borosüvegre:

— Édesem, egy fölliter bor is volt...

Pénzt

1743

— Egy félliter, ez csak nem kerül hét forintba?... — csodálkozott Nyárayné.

— Nem, ... de... egy üveg szódavíz is volt... — vágta ki hirtelen örömmel Nyáray.

(Magszokták a püspököket.) Lázár György dr. szegedi polgármester humoráról sokat beszélnek a társaságokban. Néha legkomolyabb teendői közben is módját ejti, hogy az ő egyéni humorával kedvet derítsen társaságában. A polgármester, ha fontosabb munkája akad, rendszerint visszavonul a Marostóben lévő várnázházhoz, ahol egy kis szobája van, külön az elmélyedés és komoly munka céljaira berendezve. Tegnap este is oda ment ki és az éjszakát is itt töltötte, jelentékeny és csöndes egyedüllétet igénylő munkán dolgozva. Reggel aztán kocsira ült, hogy bemenjen a hivatalba. Az ujszegedi hidon találkozott a polgármester hintója Török Sándorral, a polgármesteri hivatal borotvált képű irodavezetőjével. Lázár dr. maga mellé ültette Törököt a hintóba. A polgármester mellett Török kövér alakjával és borotvált arcával valami jól táplált püspöknek látszott. Amikor a hintó újra megindult, a polgármester odaszólt a kocsisnak:

— Aztán valahogy a parókia felé ne tévedjen kend.

Török Sándor erre elcsodálkozott és kíváncsian megkérdezte:

— Miért, nagyságos uram?

A polgármester jóízűt mosolygott és ezt felelte:

— A katolikus nagygyűlés óta minden borotvált, kövér urat püspöknek néznek, akivel én kocsin megyek. És ha most véletlenül meglát igy bennünket a toronyór, hát még meg találja huzni a harangokat.

VÁROS ÉS MEGYE

A szeptemberi városi közgyűlés, folytatólagos sorrendje: A tanács előterjeszti, hogy Szegedi Ferenc és Kovács György, Kozma János, özv. Herrling Jánosné, Muszkán Demeterné, Ruhm Márton, Vass Mátyásné, Temesvári Antal, Kutni József, Oláh István, Aradi Első Gőztégla- és Cserépgyár-Részvénytársaság, Halász Mihály, Steinbrecher József, Farkas József, Rövid Ferenc, özv. Milosits Ferenoné, Kurticsán György, Kaiser Mihály, Szalay István, Radács Ferenc, Szabó József, Antalfi István, Vujcsin Sándor és Rutkovszky Ferenc által emelt új épületek bérjövédelmekre a községi adómentesség megadásáért. Jóé Béla árvaszéki ülnök kérvénye fizetési előleg utalványozása iránt. Urbányi Béla nyug. főpénztárnok kérvénye előleg iránt. Sztojka József számtiszt kérvénye fizetési előleg iránt. Sinkó Bálint tüzoltó felebbezése a tanács 23511—909 sz. véghatározata ellen. Olasz Lajos kérvénye az általa ideiglenesen felépített kovácsműhely adómentessége tárgyában. Hecht Arnold dr. kerületi orvos felebbezése a tanács 19423. és 20839—1909. sz. véghatározata ellen. A tanács előterjesztése a m. kir. pénzügyigazgatóság 40236—1909. számú végzésével elő- és leirt állami adónak megfelelő községi adó előírása és leírása tárgyában. A polgármester előterjesztése az október havi rendes közgyűlés-

jelzalog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyös
* * * sebben közvetít * *

Szücs F. Vilmos

Aradon, Karolina-uta 8. sz. sajtó ház a fiók postán * * * mellett. * *

SPORT.

+ Aradi lövészek ünnepe. Szombaton reggel 8 órakor nyitotta meg Múlek Lajos dr. főlövészmeister az aradi polgári lövészegylet által — Orczy Lőrinc báró emlékére — minden évben rendezendő és három napra terjedő Lőrinc-napi díjlövészeti versenyt. A verseny eddigi állása a következő:

Mozsárlövészeten: Dörner Emil, Weitner Ferenc Versec, Koszka Emil, Lukács László, id. Feszler Károly, Grumáz László, ifj. Müller József, Domonkos Lajos, Meer Ármán és Nagy Károly. — Körtáblák: Dörner Emil, Domokos Lajos, Grumáz László, Meer Ármán, Feszler Károly, Koszka Emil, Weitner Ferenc, Lukács László, ifj. Müller József, Weisz Dávid, Magyary Ferenc. — Pisztolylövés: Grumáz László, Feszler Károly, Meer Ármán, Dörner Emil.

Ez az eredmény a mai napon, változáson ment keresztül, az eredményt azonban még nem tudni, mert csak holnap hozza nyilvánosságra az intézőség a pontos számítások alapján.

Tegnap délben 1 órakor a városligeti vendéglő nagytermében bankettre gyűltek össze a lövészek. A bankettre érkező Barabás Béla dr.-t az egybegyűlt közönség zajosan megéljenezte. A harmadik fogásnál felállott Múlek Lajos dr. és kezében az Orczy-serleggel szép beszédben emlékezett meg a lövészegylet nemeslelkű alapítójáról, br. Orczy Lőrincről és annak emlékére írtette a serleget. Magyary Ferenc Múlek Lajost éltette, Domonkos Lajos a jelenlevő polgármestert köszöntötte. Nagy Kálmán a lövészegylet választmányának kívánt áldásos működést; Múlek Lajos Barabás Bélára emelt poharát. Itálános óhajásra felállott Barabás Béla dr. és szép beszédben a vendégeket köszöntötte fel.

Három órakor a versenyt folytatták, melyet hétfőn este fejeztek be.

+ Aradi atléták Temesvárott. A Temesvári Atlétikai Klub tegnap délután versenypályáján fényesen sikerült atlétikai versenyt rendezett, amelyen az Aradi Postások Egylete, a Szegedi Atlétikai Klub és a Verseci Tornaszeget vettek részt. Az elért eredmények annál is inkább meglepők voltak, mivel például a gerelyvetésben a világrekordot megközelítő eredményt értek el. A verseny teljes eredménye különben a következő:

100 yardos síkfutás. I. Dévény István (Szeged) 11 mp. II. Kelemen Ferenc (Szeged). III. Tóth Béla (Arad). Súlydobás. I. Rácz László (Szeged) 12,65 m. II. Löbl Hugó (Temesvár.) III. Kleiser Nándor (Temesvár). Diszkoszvetés. I. Rácz László (Szeged) 38 m. II. Kleiser Nándor (Szeged). Negyed angol mértföldes síkfutás. I. Belu Gyula (Temesvár.) 57,2 10 mp. II. Bukovinszky János (Temesvár). III. Belu Sándor (Temesvár.) Távolugrás. I. Löbl Hugó 5,95 m. II. Devich Dezső (Szeged). III. Dévény István (Szeged.) Gerelyvetés. I. Rácz László (Szeged) 57,46 m. II. Szabó Rezső (Temesvár) III. Ivánovits Szilárd (Versec.) Egy angol mértföldes síkfutás. I. Knizse Imre (Arad). II. Bukovinszky Rezső (Temesvár). III. Kiss Gyula (Arad.)

A végeredményben Temesvár 18 ponttal győzött, Szeged 17, Arad 6 és Versec 1 pontja ellenében. A Temesvári Atlétikai Klub és a Verseci Sportegylet közötti labdarugó játékokban Temesvár 2:0 arányban győzött.

nek elhalasztása iránt. A tanács előterjesztése Grósz Samu városi adóügyi számtisztnak 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt. A tanács betérjeszti az országos orvosszövetség aradvárosi és megyei fiókja ama bejelentését, mely szerint az országos orvosszövetséget meghívta, hogy az 1910. évre kongresszusát Aradon tartsa meg. Az aradi Kosuth Lajos-szoborbizottság kérvénye 10500 korona folyósítása iránt. Az Arad-hegylajai motoros vasut észrevétele, illetve óvása a törvényhatósági bizottság 85950—1909. számú határozata ellen, Özv. Turcsányi Józsefné felebbezése a tanács 21744 1909. számú véghatározata ellen.

TANÜGY.

(—) A kereskedelmi akadémia zsufoltsága. Az aradvárosi felső kereskedelmi iskolában ma volt az évmegnyitó ünnepély és holnap kezdetét veszi a tanítás is. A felső kereskedelmi iskolában az idén beiratkozottak száma jóval felülhaladja a tavalyi számot. Mig a múlt tanévben az év végén volt az intézetnek 240 tanulója, addig a beirattak száma most 271 és vagy huszan folyamodtak még beiratkozásért. Az alsó osztályban annyi volt a jelentkezők száma, hogy az eddigi A) és B) osztályok mellé a felügyelőbizottság a törvényhatóság utólagos jóváhagyása reményében egy C) osztályt létesített és azt egyelőre az intézet dísztermében helyezte el, mert más helyiség nincsen. Az új osztály miatt természetesen jövőre a középső osztályok számát is szaporítani kell, két év múlva pedig a felsőket is, úgy, hogy az intézetnek az épületen kívül kell gondoskodnia a szükséges helyiségekről. A három alsó osztályba eddig felvettek 120 tanuló és 18-nak kérvényét felterjesztették Schack Béla dr. főigazgatóhoz. A középső osztályba felvettek 80, a felsőbe 71 tanuló. Mivel a tanári létszám sem elegendő a tanítás ellátására, segédterként Bugyi Gyula tanár fog ellátni egyes órákat. Érdekesség, hogy még ma is a jelentkezők egész serege fordult táviratban az intézet vezetőségéhez felvétel végett, mert a környékbéli kereskedelmi iskolák egyike sem vesz már fel tanulókat.

(—) A gimnáziumi beiratkozások eredménye. Az aradi kir. főgimnáziumban a beiratkozások eredménye a következő: Beiratkozott összesen 510 rendes és 14 magántanuló, még pedig az I. osztályba (A és B) 119 rendes és 4 magántanuló, a II-ba (A és B) 91 rendes és 2 magántanuló, a III-ba (A és B) 73 rendes és 2 magántanuló, a IV-be 68 rendes tanuló, az V-be 53 rendes és 4 magántanuló, a VI-ba 41, a VII-be 39, a VIII-ba 26 rendes és 2 magántanula. A tavalyihoz képest a beiratkozottak száma növekedett. A IV. osztályba nem is lehetett minden jelentkezőt felvenni, de a kimaradtak érdekében felterjesztés ment a közoktatásügyi miniszteriumhoz. A IV. osztály párhuzamosítása csak a reáliskolának külön épületben való elhelyezése után történhetik meg.

Mielőtt kályhát vásárolna, tekintse meg ARAD, Boros Beni-tér 15. szám alatt létező, remekül felszerelt kályhagyári raktárát.

SZILÁGYI ÉS TÁRSA,

ARAD, Boros Beni-tér 15. szám alatt létező, remekül felszerelt kályhagyári raktárát.

Értesítés!

Az iskolaidény alkalmából ajánlom a t. szülők figyelmébe dusan felszerelt

3153

férfi- és gyermekruha-raktáromat,

a melyeket mai naptól mélyen leszállított áron árusítok.

Szíves próba vásárlást kér

Braun Miksa,

férfi és gyermek ruha áruháza

Arad, Szabadság-tér, Gróf Nádasdy-palota.

Telefon: 577. szám.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 6

Készaru: Kínálat kielégítő, vételkedv korlátolt. 15 óz-r mm 5—0 fillérrel olcsóbb

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél zárlat	3 óral zárlat
Tengeri 1910. májusra	7.11—7.12	7.10—7.11
Buza 1909. októberre	13.42—13.43	13.43—13.44
Buza 1910. áprílisa	13.82—13.63	13.63—13.64
Rozs 1909. októberre	9.48—9.49	9.45—9.46
Zab, 1909. októberre	7.29—7.30	7.31—7.32

Zárul 5 órakor.

Oestrák hitelrészvény	...	663.25
Közúti vasút részvény	...	498.75

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1909. szeptember 6.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	13:00—13:10
76	13:10—13:20
77	13:20—13:30
78	13:30—13:40

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új	12:80—12:90
Rozs új	8:70—8:75
Árpa új	6:60—6:70
Zab új	6:60—6:70
Tengeri régi	7:30—7:35

IDEGENEK ARADON.

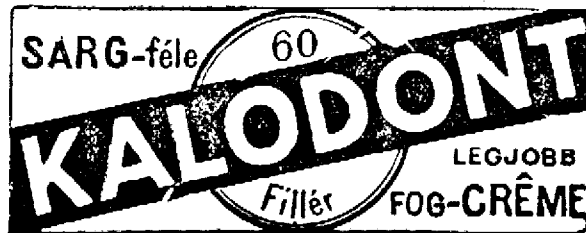
— Szeptember 6. —

Fehér Kereszt szálloda. Tischler Bernát kereskedő Bécs. — Somogyi Dezső ker. utazó Budapest. — Jármár Gyula ker. utazó Budapest. — Stefanurris Döme vaskereskedő Pancsova. — Kredens József kereskedő Bécs. — Csutak Lajos jegyző Tomesd. — Heszman Ernő tanuló Budapest. — Grosz Gyula hadnagy Temeskubin. — Müller Elemér gyáros Budapest. — Lantos Géza utazó Budapest. — Zakariás Sebő tisztviselő Boroshebes. — Zakariás Andor orsz. fegyint. főorvos Szamosujvár. — Fischer Béla kereskedő Bécs. — Schmidt Dániel kereskedő Medgyes. — Schauer Gábor dr. szolgabíró Borosjenő. — Barok Andor vállalkozó Budapest. — Kovacevics Dusan föld-birtokos Bálint. — Görög Miksa utazó Budapest. — Neumann Sándor hadnagy Szeged.

Központi szálloda. Nagy József utazó Budapest. — Ascher Béla joghallgató Nagyszében. — Kende Arthur kereskedő Szeged. — Guszth György dr. ügyvédjelölt Budapest. — Schreyer Samu dr. Budapest. — Pozsonyi Zsigmond utazó Budapest. — Koth Ottó dr. ügyvédjelölt Temesvár. — Anenbach Károly utazó Budapest. — Boskovits Károly utazó Lugos. — Miharik József kanonok Nyitra. — Bánhidi Sándor tanuló Simánd. — Stefler Jenő gazdatiszt Fényes. — Kolben Géza ker. utazó Budapest. — Friedman Sándor ker. utazó Budapest. — Gyóry Sándor építész Budapest. — Schreyer József dr. ügyvéd Budapest. — Baumann Leó utazó Nürnberg.

Vass szálloda. Polacsek Juliska magánzó J6-száshely. — Neustadt Gizi magánzó Valemára. —

Beck Jenő utazó Csáktornya. — Scheffer Gyula utazó Budapest. — Rozen Gyula vendéglős Oroszáza. — Fiszter János utazó Budapest. — Weinberger Rózi magánzó Nagykároly. — Mertse György utazó Budapest. — Timbus Miklós birtokos Brád. — Jiann György ny. tanító hírlapíró Oravicabánya.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simenyl-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. szeptember 7-én, kedd:

1. Japán tragédia. Dráma. — 2. Gyermekegy Budapest. Látványosság. — 3. Barock Holmes kutyája. Humoros. — 4. Heringhalászat az Északi tengeren. Természet után. — 5. A virág rendeltetése. Életkép. — 6. Szeszélyes szép aszszony. Humoros. — 7. Virginius. Dráma. — 8. Pál, a tolvajkirály. Humoros.

9. Bleriot átrepülése a La Manche csatornán.

Előadások délután 6 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cuvrászda.

NYILTTÉR.*

PFÄFF

varrógépek

háztartási és ipari célokra.

* Teljesen zajtalan járás. Kedvező fizetési feltételek. *

Minden egyes varrógépért a legmesszebb menő jótállás. Számítalan elismerés helybéli iparosoktól a gép jóságára.

Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos

műszerész 2997

Arad, Szabadság-tér 7. sz.

Telefon szám 98.

Naponta többször frissen pörkölt kávé

fűszer és illatszer KÁROS SZAGÁTÓL mentesen

Csakis az

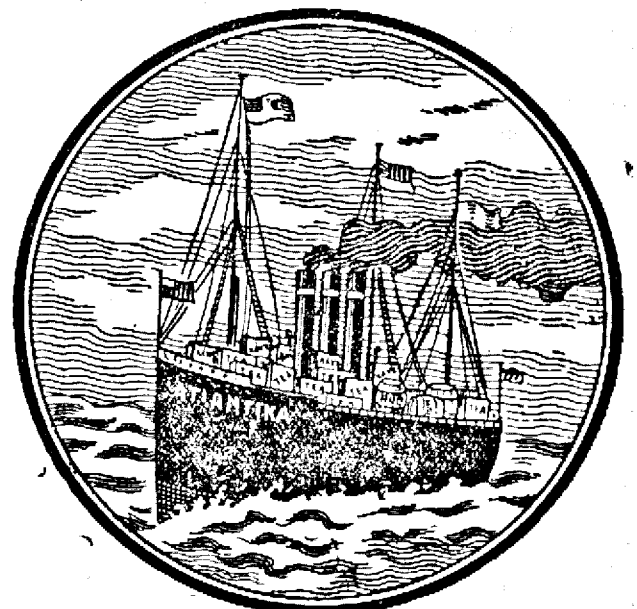
Atlantika

kávé és tea behozatalnál

kapható.

421

Villanyüzemű kávépörkölőnk működésben látható a kirakatban.

Arad, Andrassy-tér 20 Fischer Eliz-palota. Városi és megyei telefon 609

50 Kor. hetibért

vagy 50—60% jutalékot kap mindenki, aki aluminium címkéim és áruim képviselőjét átvesszi. Nagyszerű újdonságok! A képviselőt mellékkeresetként is adjuk. Aluminium árukat igen könnyen játszva lehet eladni. Bővebb felvilágosítás és minták ingyen. Ne mulassza el tehát senki megkérdezni Egy levelező lap elégséges. Cím: Anton Hruby Muglitz (Mähren.) 5775

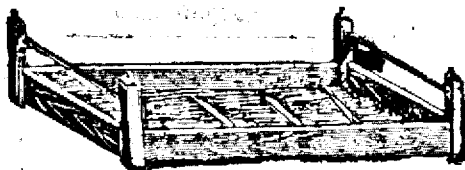
Rendkívül olcsó árakban!! Szövetmaradékok elárúsítása.

Teljes öltönyök úgy fiuk részére is a posztó gyári raktárban Arad, Szabadságtér 17.

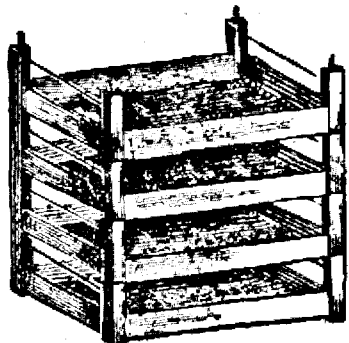
Telefon 475. sz.

Leichner és Fleischer, Arad és Pécs.

Állványok.

1 darab.

4 darab egymásra állítva.

MUNK R és TÁRSA,

csomagolóhordó, parketta
és faáruháza

Karáshebes.

Ajánlja készítményeit:

Ládikák és Fagyapot

szőlő és gyümölcs csomagolására,

Bükk- és Tölgyfa-Parketta

kartellen kívül. 2903

Különlegesség:

Állványok szőlő és gyümölcs
kezelésére és eltartására

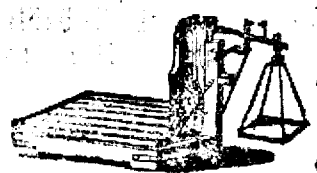
Készen szegelt Téglarámák.

Tömeges cikkek készítését
elvégezzük.

Gartner Márk

épület és műlakatos, mérlegkészítő és ja-
vító műhelye

Arad, Szabadság-tér 11

Vanszerenc-
sém érte-
síteni úgy
a helybeli,
mint a vi-
déki keres-

kedőket, hogy mindennemű
mérlegeket,
ugyszintén

= súlyokat =

pontosan és jutányos árak mellett
készítünk és javítunk.

Szíves pártfogást kér, kitűnő
tisztelettel

Gartner Márk,

2909 épület és műlakatos, mérlegkészítő.

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legna-
gyobb óra és ékszerháza

Deutsch Izidor

órák és ékszerész 2761

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyakra átcsere-
lítésnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Herling Mihály

Arad, Kossuth-u. 66. (Czernóczy-mellett.)

**üveg, porcellán és kép-
kereskedése.** 3331

Elvállal mindennemű **üvegezési
munkákat legjutányo-
sabb árban** úgy vidéken is.

Új női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér I. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi
és vidéki nagyközönség b. figyel-
mét felhívni újonnan megnyit

**női és férfi szabó
műtermemre,**

hol minden e szakmába vágó mun-
kát legizlésebben s legelőnyösebb
ár mellett elvállalok,

Szíves pártfogásért esedezik

Katona László,
női és férfi szabó, Szabadság-tér
1. szám alatt. 2023

Telefon 633.

FISCHER ÁRMIN

szobafestő és mázoló.

Vörösmarthy-utca 3.

A leggyorsabbtól a legdiszesebb
kivitelig elvállal munkákat úgy
helyben, mint vidéken. 1371

Hair regenerator

Ártalmatlan készítmény,
mely az ősz hajnak ere-
deti színét adja vissza.
Nem festék, hanem a gyö-
kerekre ható készítmény,
melytől a haj puha selyem
fényű és ugyanolyan színű
lesz, a minő az eredetileg
volt, korpaképződés meg-
szűnik, ugyszintén a haj
hullása is, nem piszkol.

Ára 2 korona. 351

Földes Kelemen

gyógyyszerésznél.

Czernóczy Mihály

férfi, női és gyermekcipő raktára
Arad, Kossuth-utca 67. sz.

3155

Ajánlom már az őszi idényre
saját műhelyemben készült legjobb
férfi, női és gyermekcipőket követ-
kező legelőnyösebb árak mellett:

Férfi zsevró, kapcsos	frt. 6.20
" box	" 5.50
Box v. sevró sima férfi cipő	" 4.80
Munka cipő	" 3.50
Női cipő gombos, sevró	" 5.20
" " fűzős, sevró	" 4.80
" " fűzős, box ...	" 4.20
" " gombos, box	" 5.—
" " sevró félcipő	" 3.80
" " zerge félcipő	" 3.20

Értesítés!

Vanszerencsém a nagyérdemű kö-
zönséget értesíteni, hogy Széchenyi-
utca I. sz. alatti üzletemben hus-
zárai jelenleg a következők:

Marha-hus:	
Szegye	96
I. rendű leves hus	1.08
I. rendű pecsenye-hus	1.12
Vesepecsenye	1.40
Borju-hus:	
Szegye	1.20
Eleje	1.40
Hátulja	1.52
Sertés-hus:	
Hus	1.44
Comb v. karmonádli	1.52
Zsir vagy háj	1.48
Szalonna	1.48

kilogrammonként. — Kivánatra
házhoz szállítok. Teljes tisztelettel

Kiss László,

huscsarnok tulajdonos.

Permetező javítások elfogadtnak.

M. kir. szabadalmazott

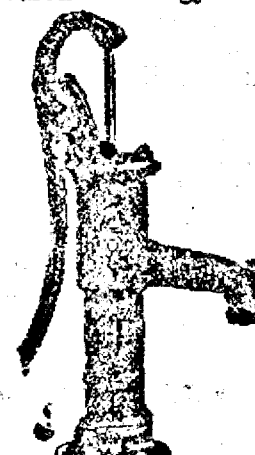
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztátalanságok
azonnal továbbbittatnak, ezáltal a sziv-
vattyu nem romlik és a bort nem
rontja, a gépezet jó működé-
seért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tűzi fecskendők

**Golyó szelepekkel. Közö-
geknek legalkalmasabb,**
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
seért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egység-s csá-
varok és a legjobb minőségű belül
gummirozott
kendercsövek
a legolcsóbb
árban

Kutak

a hozzávaló

csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Ottó

M. királyi szabadalmazott tűzi fecskendő
és szivattyu készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli

motorokat

kikölesönöz, elad és fel-
szerel 3191

Kalmár József

villanyvilágítás, tele-
fon és villamos esengő
berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

Pichler Sándor

papiros-, írószer- és

üzleti-könyv raktára,

iroda berendezési vál-
lata és könyvkeres-
kedése

ARAD,

Szabadság-tér I. Telefon 308.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy teljesen felszerelt
papiros-, írószer- és üzleti könyv raktáromat könyvkereskedéssel bővítettem
ki és a közelgő iskolaidényre, valamint zsidó ünnepekre

az összes tankönyvek és ünnepi imakönyvek

kaphatók lesznek. — Tanszereket, u. m.: rajztömböket, az előirt füzeteket,
rajzeszközöket, festéket, ecsetet, rajzpapirost, vonalzókat, stb. stb. a jövőben
is a legjutányosabban fogom árusítani. — Ujabb vállalkozásomhoz a t.
közönség becses pártfogását kérve,

2781

teljes tisztelettel **Pichler Sándor.**

APRO HIRDETÉSEK

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstnemeleket ki-váltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 1771

Szőlőcsomagoló papír,

kosár függőgyekek jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papírke-reskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. Vidéki meg-rendelések azonnal eszközöltetnek. 2922

Fiatal leány

szerény feltételek mellett gyerme-kek mellé állást keres. Bővebbet Andrassy-tér 21. sz. II. em. balra. 3322

Diplomás

éltesebb hölgy óhajtana francia és német órákat adni. Cim: Gróf Apponyi-ut (volt Nagykörut) 1. sz. földszint, mademoiselle Deval. 3310

Nyug. gyárigazgató

pénztárnoki vagy más bizalmi fog-lalkozást keres. Cim, szivességből, Maresch Gyula urnál. 3309

Egy fiatal rövidáru segéd

felvéttetik Kell Manó cégnél. Tuda-kozódni lehet szeptember 8-ikától kezdve, déli 12 órakor. Ugyanott tanulók azonnal felvétetnek. 3175

Olcsó, száraz tűzifa

ürméterenként az erdőben 4 kor. ürméterenként, házhoz szállítva 5.50, csak szeptember végéig kap-ható Cukor Lászlónál, telefon 485. 3211

Arad legnagyobb

iskolakönyv raktára Krausz Paulin Arad, Atzél Péter-utca, Színház-épületben. 3241

Zongoratanító

órákat ad kitűnő metódus szerint kezdőknek és haladóknak. Lövész-utca 3. a. 3307

Eladó magános ház

6 szoba, fürdőszoba, nagy kert. Thökölly Imre-utca 45. 3302

Szakember

ki irodista, és fűrészgyárba, eset-leg fakereskedésbe ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 3326

Izraelita ünnepi Imakönyvek, Makzók

olcsó és diszes kiállításban kap-hatók Ingusz I. és Fia könyvkeres-keedésében Andrassy-tér 16., — Weitzer János-utca. Telefon 517. Ujévi kártyák nagy választékban. 178

Varró leányok és inasok

fizetés mellett azonnal felvétetnek Lengyel butorgyárában Aradon. 3323

Ujdonságok kölcsönzésre:

Tovote: Fraulein Grisebaach, La Tour Versy: Tagebuch einer Ver-dorbenen, Auernheimer: D ängst-liche Dodo, Anzengruber ioletzte Dorfgänge Zobelitz: Sener und Junior, Glyn: Jenseits der Wir-bel, Ganghofer: Die Jäger, Wild-brandt: Die glückliche Frau, Wilde Oscar: An ideal husband, Mar-guerite Paul: La tourmente köl-csönzésre kaphatók Kerpel Izsó kölcsönkönyvtárában Aradon. 262

Ház eladás.

Demeter-utca 90/b. sz. magányos uri ház, áll 3 szoba, konyha, kamara, mosókonyha, nagy pince és kert-ből előnyös feltétel mellett eladó. Bővebbet Demeter-utca 86. sz. alatt. 3359

Jzletes házi koszt

kapható Csiky Gergely-utca 7. ajtó 3. 3363

Eladó

180 drb. juh és 75 drb. bárány Valamarei gazdaság p. Gurahonc. 3357

Takarító felvétetik

Zrinyi-utca 4b., iroda takarításra. 3364.

Diamant Jenő

épület- és diszmű-bádogos.

Műhelye és

kész áru raktára: Ka-zinczy-utca 1. (Polgári fuksko-lával szemben.)

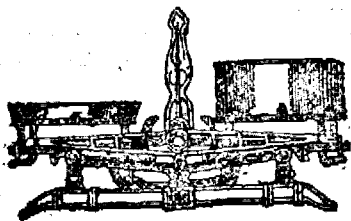
Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a tisztelt vevőimet, hogy Deák Ferenc-utca 39. szám alatti

női divattermemet

Étes Ármín fűszerkereskedése mel é, (Weitze: János utca,) november 1-én hel ezem át.

3121 Tisztelettel
Ammann Anna
női kalap divatterme.

WEISZ JENŐ

mérlegkészítő lakatos

Könyök-utca 1 vagy Andrassy-tér 9. sz.

Van szerencsém a n. é. kereskedő urak és gyárosok, iparvállalatok szives figyel-mét felhívni, hogy az összes lakatos mun-kák mellett elvállalok mindennemű mér-legek szakszerű javítását és új mérlegek előírás szerinti készítését leggyorsabb és legjutányosabb kivitelben. Ugy szintén leg-előnyösebb feltételek mellett megrendelés szerint készítek vidékre sűrűcsokát is.

Tizedes és százados mérlegek nagy raktára.

Szives megkereséseket kér

Weisz Jenő,

3251

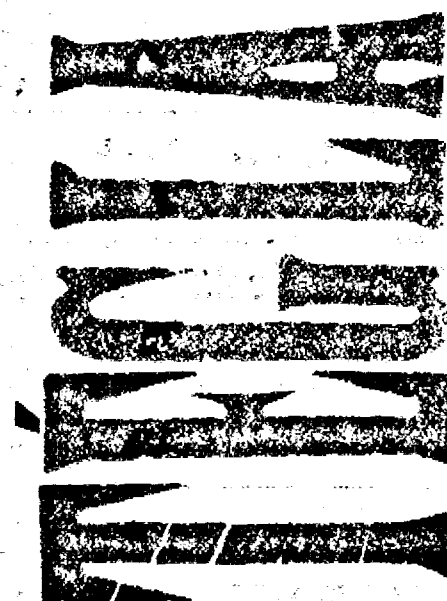
műlakatos.

Tanítónőképezdei magánvizsgálatokra

előkészítő tanfolyamot nyit szept-ember eisején megbízható okleveles tanítónő.

Tandij, vizsgadíj, vizsgára vas-uti költség és ellátás mindössze évi 400 korona.

Jelentkezéseket elfogad és a tanítást e hó 15-én megkezdí Göresös Gizella tanítónő (Arad, Varjassy József-utca 11. szám.) 2769

Pollak Sándor

körkemenyze téglyárában 2

Mikalakán

Gyári telefon 515. Városi telefon 206.

Lakás: Erzsébet-körut 37.

Kalap üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közön-séget értesíteni, hogy kalap mű-helyemet Arad, Hunyadi-utca 2. szám alá helyeztem, hol is elvállalok legjutányosabb árak mellett úgy női, mint férfikalapok javítását, festését, vasalását és át-alakítását.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Kész kalapraktár.

Szives pártfogást kér. 3007

Kitűnő tisztelettel

Mányutz János,
kalapos mester.

Aradi és csanádi Egyesült Vasutak Igazgatósága.

C189-1909. sz.

Hirdetmény.

Van szerencsém a szállító közön-séget értesíteni, hogy a keres-kelemügyi m. kir. ministerium-nak 66168-1909. III. illetve 67396/III. sz. engedélyei alapján folyó évi szeptember hó 10-től kezdve további intézkedésig kocsi-jaink rakodási idejét 12 nappali órától 9 nappali órára a szállítottuk le és az üzletszabályzat 55. §-ának 2. és 3. pontjaiban foglalt árufel-vételi megszorításokat alkalma-zásba vesszük

Arad, 1909. szeptember 4.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága. 3358

Háztulajdonosok fi-gyelmébe.

35 000 prima zsindey ezren-ként 19 és 24 K-ért Thökölly-tér 5a. szám alatt (Horvath-féle ház, az udvarban)

eladó.

Naponta d. e. 8-12-ig és délután 2-6-ig kapható kitű-nő bükkhasábfából égetett fa-szén is, amely különösen ajánl-nató uri szabóknak, mosó-in-tézeteknek és bádogosoknak. 3360 Tisztelettel

Schmidl Sándor.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közön-séget értesíteni, hogy a Boczkó-utcában levő, volt Arangy csillag szállodát és vendéglőt átvettem és azt személyes vezetésem alatt.

„Vas-hid szálloda“

név alatt tovább vezetem.

Tiszta teljesen átalakított szo-bák ára 60 kr.

Vendéglőmben minden időben köser izletes ételek és italokról gon-doskodom. Főtörökvésem igen tisz-telt vendégeim pontos és gyors kiszolgálással minden tekintetben kielégíteni. 3366

Szives pártfogást kér

CZITROM JANKA,
szálloda és vendéglő tulajdonos.

Hideg buffet. Köser felvágottak.

Nemesfajú

görög és sárga

dinnye

sárga kicsinyben kgként 20 és 10 fl.

„ nagyban kgként 16 és 8 fillér.

görög kicsinyben kgként 7 fillér.

„ nagyban kgként 6 fillér.

Kapható: 2963

Hámory Gazdaságnál

Arad, Deák Ferenc-utca 3.